

MARIJIN LIST

Nevtepeno Poprijéta Devica Marija,
Zmožna Gospá Vogrska.

===== POBOŽEN MESEČEN LIST. =====

Vrejüje ga: **KLEKL JOŽEF** vpok. pleb. v Čerensovcih.
CSERFÖLD (Zalamegye.)

D A R I.

I.

Na viktorinsko razsvetlavo za Čerensovsko cérkev.

Septembra meseca je v snopíči izkazano	566 K 48 f.
Zatém darüvale :	
Roža z Nedelice	3 „ — „
Rože z G. Bistrice	60 „ — „
Rože z D. Lendave	4 „ — „
	<hr/>
vküp:	633 K 48 f.
Cena lampašov je	667 K 52 f.
Les za špulo	3 „ — „
	<hr/>
vküp:	670 K 52 f.
	<hr/>
—	633 „ 48 „
	<hr/>
Ostalo dugá:	37 K 04 f.

šteroga je dočasno poravnala cerkvena blagajna.

Cena Marijinoga lista je domá 2 K. v Ameriko 3 K. K listi dobijo naročniki brezplačno proti konci leta kalendar.

Naročniki majo vsako leto del v štiri jezerih svetih mešah.

Širitelje vživajo vsako leto zvüntoga sád 14 svetih meš pa pokojni naročniki tüdi v romarskoj cérkvi Matere Sedem žalosti na Grádi.

II.

Na tretjiréd.

V Čerensovcih stojéča tretjeredniška sküpščina je v 1914-om leti sledéče dáre dobila :

Od 1913-ga leta ostalo 43 K 58 f.
Z **Čerenšovec**: Žalik Anton 1 K., z fare na hoštije 22 K; Kozic Ferenc na misijone 60 K; na krüh sv. Antona pa 5 K; Pleh Martina žena 1 K; tretjeredniki 4 K 40 f., trétjerednice 13 K 14 f. Z **Türnišča**: lanski dári z renkovskimi 5 K 10 f; Števanec Bára 20 f; Törnár Bára 10 f; Tivadar Julia 20; trétjerednice

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija,

ZMOŽNA GOSPA VOGRSKA — POBOŽEN MESEČEN LIST.

VREJŪJE GA:

KLEKL JOŽEF

plebanoš na pokoji v Črensovcih. Cserföld (Zalamegye).

Z dovoljenjom višesnje cerkvene oblasti.

Prihaja vsaki mesec 8-ga na veseli spomin petdesetletnice l. 1904. dec. 8-ga obhajane zavolo razglašenja verske pravice o Marijinom nevtepenom poprijetji, šteri den je te pobožen list prvič slovencom vogrskim do rok dani. — **Cena 2 koroni, v Ameriko 3.**

Nasledüvanje Marijino.

Lübezen do Boga je najbolše povračilo za tiste milosti i dobrote, štere od njega dobimo.

Drago moje dete — tak pravi dale Marija — moje srce je plamolotelo, skoro zgorelo od lübezni do Boga,

zato ka sam Njega držala za najvrednejšega za svojo lübezen.

Njegove milosti i dobroto sam samo s tem znala povračati, ka sam njega ober vsega lübila.

O sladka lübezen, štera je plamotela v mojem srci! Kak dostakrat bi se skoro zgorela od ognja te velike lübezni!

Drago moje dete, ti si nanč ne moreš premisliti, s kakšov gorečnostjov sam jaz lübila svojega Sinü.

Za celi svet sam nej dosta marala, zato ka sam s celov düšov lübila Boga.

Ta velka, goreča lübezen me je sprevajala do smrti, zato sam preminola srečno s toga sveta, pa sam nej oküsila smrtne bridkosti.

Nikaj me je nej napunilo z vekšov grozov, kak če sam si premišlavalala, ka so lüdje, ki Boga ne lübijö.

Drago moje dete, ali maš zvün Boga kaj drügo, v kom bi najšlo sladkost lübezni?

Vse zemelske dobrote i sladnosti ti ne morejo zadovoliti srca, — zato so pa tüdi nanč nej vredne, ka bi je lübili. Či je lüximo, potom je lüximo samo za vol Boga, zato ka je samo to prava lübezen.

Posvetne reči so najmre jako nezaneslive. Dnes nam obečejo tolažbo pa srečo, vütro nas pa že zapüstijo na našo najvekšo žalost.

Boga lübiti, je najvekše blaženstvo. To blaženstvo vživlejo svetci v nebesaj, ki Boga neprestanoma lübijö.

Vera te vči, ka je Bog najvekša, najbolša, najsvetejša i vekivečna dobrota, ti si pa zato stvorjeni, ka bi njega lübo. Zato pa ne bi včino prav, či bi zvün Boga tüdi kaj drügo lübo.

Či Boga lübiš z srca, potom te sprememba zemelskih reči nigdar ne razžalosti.

Či Boga lübiš z srca, potom se ti naj trbe ozirati

na lüdi pa iskati njuvoga dopadenja, nego boš vsigdar to činio, ka je Bogi dopadljivo.

Lagoje sküšnjave te nigdar ne bi mogle premagati, či bi Boga lübo z celoga srca.

Vsa posvetna veselja i nasladnosti bodo se ti vidla bridka i grenka, či boš Boga lübo ober vsega.

Či bo tvoje srce napunjeno z lübeznostjov do Boga, potom te drügo nikaj ne bo zanimalo.

Keško svetnikov je obišlo najvekse veselje, či so si samo mislili na Boga.

Tej so najmre dobro znali, ka njuva düša jedino samo v Bogi najde počinek i blaženstvo.

Boža nazočnost ti naj bo vsigdar pred očmi, drago moje dete. Njega naj lübi najbolje tvoje srce, zato ka či bomo si zmirom na Boga mislili pa njega pred očmi meli, potom se z lübeznostjov približavlemo Bogi.

Što zna svoje srce, čütenja i misli odvrnoti od zemelskih reči, on v kratkom časi občüti v svojem srci lübezen do Boga.

Drago moje dete, nikaj se ne mantraj, kak bi povračüvalo pa se zahvaljüvalo Bogi za dobrote, štere ti je podelo. Lübi ga, pa si s tem že spunilo svoje dužnosti.

Pogovarjaj si večkrat, kak sam si pogovarjala jaz:

— O Bog mojega sca! O zmožen Bog, moje zveličanje! Jedino s tebov bi se rad kak najtesnej zdrüžo! O da bi te mogeo bole lübiti, kak te lübijjo nebeski kerubini i serafini! Z lübezni do tebe bi rad zgoro od goreče lübavi tebi na čast kak žrtev, zato ka drügoga neščem lübiti, kak samo tebe, o moj Bog, moje vse! Moja najveksa dobrot! Bog mojega srca i moje düše! Naj te lübijjo vse stvari! Zdaj i na vekov veke!

Med takšimi molitvicami sam živela. Z takšov molitvov na vüstaj sam mrla. S takšov molitvov sam se preselila v nebesa.

Drago dete, nasledüj mene!

•Vk.•

Dom vojáka.

Bog moj! Gda pridem tá,
Gde mir je moj domá?
Boj stálen gda miné?
Gda vtišaš to srcé?

Skuzijo se oči,
Srcé mi sploj ječi:
Želem si mir, pokoj,
O vtišaj hūdi boj!

Želem tá v lūbi dom,
Gda bo naš mili zvon,
O, zadnjič spevao mi,
Gda bom pokápani.

O bratje, sestre vé,
Ne jočte se za mé!
Srečnejši bom, kak zdaj:
Dom moj de večni raj!

Mirosláv.

Dogodki iz boja.

Zadnja reč: „Mama!“

V bolnišnici v Komaromi je mro eden ranjeni kranjec. Grofica Zichy, štera njemi je štiri tjedne dvorila, je pisala njegovoj materi sledeče:

»Vaš sin je prenašao bolečine z najvešov potrplivostjov pa je bio vdani v božo volo. Pred včeranjim dnevom (18. okt.) je pri zavesti prijao svete sakramente; včeraj od poldneva njemi je postalo slabše, ob četrt na

šesto vüro je pa mirno v Gosposdi zaspao. Njegova zadnja reč je bila: »Mama!« Dala sem njemi, ka je küšno razpetje z odpüstki za mirajoče pa sam njemi sama zatisnola oči. Rožni venec, šteroga je večkrat molo, njemi dam v grob, ravno tak tüdi edno cecvo Matere bože, štero je noso okoli šinjeka, vse drügo vam pošilam s tem pismom. Pri njegovom sprevodi ščem biti nazoči pa položim rože na njegovo drvo. Bog vam pomagaj težek vdarec prenašati, tolaži naj vas, ka je vaš sin pobožno, vdani v božo volo mrl. Tüdi jaz sam pred nekelkemi leti zgübila jedino svoje dete, pa si zato znam premisliti, kak velike so bolečine vašega srca, ka ste zgübili svojega sinü.«

Na bojišči sta se stariva sovražnika zmirila.

Eden nemški list prinaša poročilo z bojišča. kak sta se tam dva stariva, strastniva sovražnika zmirila. Oba sta služila pri ednom peškom polki. Bila sta premožniva kmeta. Celih šest let je vladalo med njima smrtno sovražtvo. Gda se je leta 1907. Mihal B. ženo, si je vzeo za ženo mladenko, štero je tüdi njegov sosed Ivan K. proso. Od toga dneva sta postala prvejšiva prijatela nepobošliviva sovražnika. Napekala sta eden ovomi, gde je šteri mogeo, pa s takšov strastjov, kak či bi podivjala. Bila sta že obadva v vozi pa sta plačüvala velike stroške. To vse je pa nikaj nej pomagalo. Sosedje pa gospod plivanoš so jiva skušali zmiriti, pa brezi uspeha.

Letos sta bila oba pozvaniva pod orožje. Vsaki je bio djani k ednoj stotniji, šterivi stotniji sta bile zmirom edna poleg ove na bojišči. Dneva 8. oktobra sta bile obe stotniji pred Przemislom. Na mesti, gde je bila postavljena ta četa, je bio boj jako srditi. Devetkrat sta bile

že obe stotnji poslanivi proti jednoj višini, pa sta vseli mogli nazaj. Nazadnje so naši junaki zevzeli tisto višino. Zatem je nastala noč. V nočnoj temi se je na vsaki stopaj čulo ječanje pa zdihavanje ranjencov; vnogi so se borili že s smrtjov.

Noč je bila jako hladna. Tam pri potoki v vozkoj dolinici med dvema brežičoma sta pri ednom grmi ležala dva ranjenca. Prvi je ležao znak, z glavov obrnjeni proti vodi. Siromak je bio v jako žalostnom položaji. Meo je odstreljeno desno roko pri rami. Teško je dihao pa z milim glasom zvao na pomoč. Njegovo telo je lazilo čim duže bole proti potoki. Vsaki hip bi se znao zalejati, či njemi ne pride što hitro na pomoč. Njegov tivariš je pa ležao na travniki odzvūna potoka. Meo je zevajočo rano na prsaj pa zdrobleno levo nogo. Te je bio tak močne narave, ka je bole glasno kričao na pomoč. Gda je čuo milo zdihavanje (svojega) ranjenca v strūgi, je napno zadnje moči pa se je spravo telko k potoki, ka je prijao z rokov tivariša za nogo. Ranjenec v potoki je v tom hipi prišeo telko k zavesti, ka je sprevido, ka je pomoč blūzi, pa se je telko mantrao i trūdio, ka je nazadnje li prilazo na travnik. Gda se je to zgodilo, je pravo tovariši: »Hvala lepa ti, tivariš dragi! Bog ti stoterokrat povrni!« Zatem je spadno v nezavest.

Naskori potom so prišli vojaki sanitetnoga oddelka. Skrbno so obvezali oba teško ranjeniva vojaka. Pri slabom posveti sta ranjenca, gda sta prišla k zavesti, poglednola eden ovoga. Pa sta se spoznala: bila sta stariva sovražniva soseda. Tisti, ka je ležao v potoki, je bio Mihal, ov pa Ivan.

Prišestni den sta že ležala eden poleg ovoga v zasnojoj bolnišnici, štera je bila dve vūri oddaljena od bojne črte. Mihal je večkrat spadno v nezavest. Na tretji den je prišeo k njima vojáčki dūhovnik pa jiva je spovedao. Zmirila sta se z Bogom pa tūdi med sebov —

eden z ovim. Podala sta si roke mirno. Mihal je na štrti den mrl zavolo velke zgūbitve krvi, pa ka se njemi je rana očemerila. Ivani so pa odrezali levo nogo nad kolenom. Zdaj leži v ednoj bolnišnici v Beči, gde je pripovedao od svoje pa od svojega soseda osode ednomi novinari.

Sv. Katalena de Ricci.

(13. februára.)

Sv. Katalena de Ricci je edna z med najlepših cvetlic v gredaj nebeskih, štere grede je zasado sv. Dominik v cerkvi Kristušovoj. Bila je dete plemenitih starišov. Narodila se je leta 1522, aprila 25. dneva v Florenci. Njenomi oči je bilo ime Peter Francišek de Ricci, materi pa Katalena Ponzano. Pri krsti so dali hčerki ime Aleksandra. Že v ranoj mladosti so se pokazala pri njoj znamenja prišestne svetosti. Dečinje igrače so jo nigdar nej veselile; najraj je bila gde sama, pa se je v molitvi pogovarjala z Bogom. Zlasti s svojim angelom čuvarom si je rada pogovarjala; od njega, kak pripovedavlejo, se je navčila, kak se more dobro moliti sveti rožni venec. Pri molitvi svetoga rožnoga venca si je globoko v dūšo vtisnola podobo Jezusa Kristuša pa njegove presv. Materere; rožni venec je bio za njo začetek njene sledkaršne svetosti.

Gda je mela deklica štiri leta, njoj je mrla mati; oča je dao hčerko v samostan k dominikankam v Monticelli pri Florenci v zgojitev. Dve očinivi sestri sta bile tū nūni. Samostan, to je bio za raho božo cvetlico pravi prostor. Mala Aleksandra je bila vsa srečna v toj Bogi posvečenoj družini, njeno srce je že te lūbilo samo nebeske reči. Zlasti je deklica rada mislila na križanoga

Zveličara, pa či je govorila, je govorila skoro vseli samo od Jezušovoga trpljenja.

Oča si je mislo, ka svojo hčer lejko negda bogato pa imenitno oženi, zato jo je pozvao nazaj domo, gda je dopunila deseto leto. Aleksandra si je pa že zebjala nebeskoga zaročnika. Prosila je očo, naj dovoli, ka de šla za deset dni ešče k dominikankam pri sv. Vincenciji v Prati. V tom časi je očo pregovorila, ka de smela sledkar iti pali nazaj v samostan. Oča njoj je mogeo to s prisegov potrditi. Gda je pa prišla domo, se je oči vidlo, ka ga prisega ne veže, pa je nej püsto Aleksandre, ka bi se povrnola v samostan. To je deklico tak potrlo, ka je zbetežala, pa se je trebelo bojati, ka smrt pokosi to raho cvetlico. Oče se je nato prestrašo, pa je dovalo, ka hčerka lejko lde pali nazaj v samoston.

Aleksandra je ozdravila, pa je kak ftičica, štera se je zgrabila v zanko, pa srečno vujšla, šla vsa vesela v samostan pri sv. Vincenciji v Prati. Gda je bila stara 13 let, je dobila redovniško obleko. Z nepopisnim veseljom se je darüvala Bogi, njeno srce je plamotelo v takšoj lübezni do nebeskoga zaročnika, ka se je večkrat zameknola. Pripovedavle se od nje, ka je že te, gda je bila ešče doma pri oči, večkrat vidila angela čuvara. V samostani, gde je živela do desetoga leta, pa kažejo sv. razpetje, z šteroga je križani Zveličar gučao z Aleksandrov. Takše nenavadne milosti so se od zdaj pogostoma ponavnale. V ednom leti je dokončala poskušni čas (novicijat); napravila je slovesne oblübe, pa so njoj dali ime Katalena.

Leta 1542. se je Kataleni prikazao Kristuš pa njoj je dao zaročni prstan. Na rokaj, na nogaj pa na desnoj strani je dobila rane Kristušove; tüdi na rami se je vidla rana, kakšo je Kristuš i vrezao v ramo težki križ. Na glavi so se njoj poznali sledovi trnave korone. Vsaki tjeden, v četrtak pa v petek, je vidno trpela, pa čütila v

düši pa na teli trpljenje Gospodnovo. Te nenavadne milosti so vabile vno go radovednih lüdi v samostan, pa je Kataleni bilo žmetno, ka se je zavolo nje moto tihi mir v hiši. Goreče je prosila Boga, naj vse te posebne reči vzeme od nje. Po dvanajsetih letaj jo je Bog poslühno, pa so od leta 1552. prenehale vse tiste nenavadne prikazni. To nam kaže, kak ponižna pa modra je bila redovnica Katalena. Takše zväunredne milosti so lepi dar boži, nego več vredne od njih so lübezen pa ž njov zdrüžene jakosti, te so olij v posveti pobožnosti, pa je Katalena bila s tem oljom dobro preskrblena. Njena pokorščina je nej poznala nikšega odlašanja, njena lübezen pa nej nikših mej. Zlasti je z velkov lübeznostjov skrbela za betežnike. Dobra pa smilena do vseh, je bila sama do sebe ostra; ostro je pokorila svoje nedužno telo, nego pri tom je bila zato vseli vesela.

Leta 1548. so jo redovne sestre zvolile za prednico, tomi se je vse veselilo, samo Katalena nej. Opravljala je pa to svojo slüžbo tak prilično, ka je do smrti mogla ostati prednica. Samostan je bio pod njenim vodstvom zaistino hiža svetosti, pa tüdi odzväuna daleč po deželaj so čütüli blagoslov boži. Ze vseh krajov, z Nemškoga pa z Francoskoga so prihajali romarje pa so se preporečali v molitev svetoj redovnici. Nosili so k njoj betežnike, pa je vno go obsedenih oslobodila hüdogo düha. Prelati pa püšpecje, pa tüdi posvetni knezi pa vladari so prosili za presvetlitev razsvetlenu devico. Pisala je vno go pisem na vse strani; pa od teh pisem pravijo, ka so zložena v tak lepom jeziki, kak je malo spisov s tistoga časa. Z med oseb, s šterimi si je dopüšovala, omenimo posebi sv. Magdaleno de Pazzis pa sv. Filipa Nerija. Katalena je živela v Prati, sv. Filip v Rimi; nigdar sta se nej vidila, pa sta se zato poznala med sebov. Spoznala sta se v zameknjenji, kak se čte v življenji sv. Katalene, štero je popisao Benedikt XIV.; tüdi rimpapovo pismo,

s šterim je bio Filip Neri slovesno razglašeni za svetnika, govori od te nenavadne milosti, štero je Bog dao sv. Filipi pa sv. Kataleni. Bila sta si pa tüdi podobna pa sorodna po dühi pa po srci. Od sv. Filipa Nerija je znano, ka je bio najveselejši med svetniki; sv. Katalena pa nigdar nej mogla viditi žalosti med trnjom življenja, štela je, kak je sama pravila, pri vseh samo moško potrpljenje.

Dneva 2. Februara leta 1590. je Katalena mirno pa sveto mrla. Či je svoje telo zmirom ostro pokorila, je zato li dosegnola starost 68 let. Razvajeni pa premejki lüdje našega časa pa zmirom tožijo, ka šče tista lejka postna zapoved, štero zdaj mamu, škodi njuvomi zdravji.

Rimpapa Benedikt XIV. je leta 1746. razglaso Kataleno za svetnico. Pij IX. jo je pa odebrao za posebno patrono družbi molitvenoga apoštolstva. To pa zato, ka je njena düša lübila z apoštolskov lübeznostjov vse lüdi, pa je je štela vse rešiti. Zlasti je vnogo molila za mirajoče pa za boge düše v vicah za krivoverce pa za nevernike: za nje je darüvala Bogi svoje skuze, poste pa pokorenje. Po zgledi Zveličarovom je posvetila svoje življenje Bogi za zveličanje nemrtelnih düš.

Ka je boj?

Kak je mogoče boj preprečiti? Ali pa či je že nastao, kak ga trbe dobro dokončati? Gda se vladarje pa narodje edni z ovimi pernajo pa svajüjejo, pa se ne morejo pogoditi ali sporazmiti, potom odločitve ne čakajo od kakšega višišega sodišča, nego je čakajo od orožja, pa zato napovejo vojsko edni ovim. Najprle pretrgajo med sebov prijateljske zvezi, zatem pa napadnejo eden ovoga, tak ka zaistino teče krv, puške pokajo, topovi grmijo, pa z ognjom i mečom püstošijo imanja

eden ovomi. Gospodarstva idejo na nikoj, zato ka so delavne moči pozvane pod orožje. Zatem pride navadno

Na nože.

Naši vojáki, naj nam obranijo domovino i vero, ido na nože proti sovražniki.

lakota, razni betegi, pcmor, tak ka boj po svoj pravici lejko zovemo za šibo božo. V tom izrazi »šiba boža« so zjedinjene vse nevole, štere prinaša koj.

Držinski oča lübi svojo družino, zato — pokač je mogoče — je ne kaznüle z ostrov kaznijov, nego jo z lepimi opomini kuša pobolšati. Ne rabi ostre kazni, pokač so kotrige družine dobre, ali pa či so kaj zakrivile, naj včasi spoznajo svoje hibe pa naj se pobolšajo, ali pa naj obečajo, ka se pobolšajo. Celo človeštvo je velka družina boža, štero Bog lübi s pravov očinskih lübeznostjov, zato je ne kaznüle včasi z ostrov kaznijov, či ravno ka si človeštvo to večkrat zasluži. Vsaki čas čüjemo od velikih grehov, : od tolvajstva, od ciganije, od lüdomorstva pa tüdi od takših grehov, od šterih pravi apoštol, naj se med krščeniki nanč ne imenülejo. To pa jako poredci čüjemo, ka bi što te grehe požalüvao pa se spokoro.

Do boja ne bi prišlo, či bi lüdje zvesto spunjavali bože zapovedi, ali bi pa včasi delali pokoro pa se pobolšali, či so v greh spadnoli, da pa toga ne včinijo, zato vzeme Bog šibo v roke pa pošle na nje vojsko.

Od znamenitoga hunskoga krala Atila čtemo, ka je meo 700.000 vojakov, pa je bio strasten bojevnik, ki je sebe zvao za šibo božo, pa je to tüdi bio. Gda je že dosta narodov premagao pa si je podjarmo, je leta 452 pelao pred Rim svojo divjo vojsko. Rim je bio v velikoj nevarnosti. Leon, rimpapa je pa nej zgübo vüpanja. Tri dni pa tri noči je molo z lüstvom v cerkvi svetoga Petra, pa je zatem nagovoro svoje lüdi i njim je pravo: »Što šče z menov iti, naj me nasledüle.« Gda sta se visikiva dostojanstvenika Avienus pa Trigetras k njemi pridružila, je šo mirovno pred Atilo. Gde teče potok Mincio v reko Pó, tam je v celoj svojoj popovskoj opravi stopo pred Atilo, ki ga je sprijao s poštvanjem. Leon ga je etak nagovoro: »Vse si že premagao, prosimo te, premagaj tüdi sam sebe.« Atila ga je nato pitao, ka žele. Rimpapa njemi je odgovoro: »Prizanesi Rimi, odpüsti krščanske zavzetnike, pa idi vö z Italije.« Atila

je bogao rimpapo tak, ka so se tomi vsi čüdūvali. Pravijo, pa to svedočijo tūdi stari kepi, ka je Atila vido nad rimpapovov glavov dva moška z svetlimi sablami, šteriva sta se njemi pretila s smrtjov, či ne spuni rimpapovē žele. Teva moška sta bila poglavara svete matere cerkve, sveti Peter i Pavel apoštola. Z toga vidimo, kak je tū molitev pomagala: preprečila je bojno.

Naši kaloneri tirajo naše bežeče nepriatele.

Gda je leta 997. sveti Števan kral po smrti svojega oče prek vzeo vladarstvo, ga je šumogjski vojvoda Kopany včasi napadno z vojskov. Števan je v molitvi iskao pomoč, je Bogi oblūbo včino pa je premagao sovražnika.

Leta 1030 je II. Konrad nemški casar, ki je bio izvrsten vojskovej, napadno z velkov armadov vogrsko državo, pa je prve dni julija pri Altaihi prestopo mejo.

Števan se je sprva nej postavo proti njegovej velkoj premoči, nego je osodo svoje države zavüpaó na Boga pa na blaženo Devico Marijo i je etak molo : »Gospa Nebeska ! či želeš, ka bi se tvoje kralestvo na nikoj spravilo i bi se vničila krščanska vera, štera se je tak lepo začnola razvijati, naj se godi to poleg tvoje vole, pa nej zavolo moje nemarnosti. Či se je pregrešo paster, naj se pokaznüje, kak si je zaslüžo, prizanesi pa nedužnim njegovim ovcam.«

Konrad je pri Mošoni vdro prek obmejnih utrdb pa je prišeó tijekom do Rabe. Pot ga je pelala po vnoгих močvarjaj pa po velikih logeh, gde je ešče v tistom časi bilo celo malo prebivalstva, zato je pa vojski hitro zmenkala hrana, se je oglasila lakota, vojacje so mirali, ki so pa v življenji ostali, so nej meli vole se vojsküvati.

Mogli so se zato obrnoti nazaj. V tomi časi so pa prišli vogrski konjeniki pa so sovražnika zevsema pregnali z države. Kak lepo nam tej dogodki kažejo veliko moč molitve ! Sveti Ladislav, junak junakov, pa vsaki pravi krščanski junak, kak napriliko Palfi Miklos, osvoboditel Gjóra, so vojsko začnoli vsigdar z molitvov.

II. Friderik casar se je z sovraštva do rimpape zavezao s poganskimi saraceni, je vdro v Italijo pa je z ognjom i mečom püstošo vse, do koj je prišeó. Eden del saracenov je šlo proti Asisi pa so vnoči napadnoli samostan devic svete Klare. Že so bili na stenaj, gda so device-redovnice vse prestrašene bežale k sv. Klari, štera je betežna ležala v posteli, prosit pomoč. Ona je znala, ka je za nje pomoč pri Bogi, ki je stvoro nebo pa zemlo. Gor je stanola, je velela nesti Oltarsko svetstvo k dveram pa je etak molila z devicami : »Gospodne, ne dopüsti, ka bi tvoje lüstvo prišlo v roke poganom.« Nato je obišeó saracene takši strah, ka so tisti, ki so že na stenaj bili, spokapali na tla, ovi pa odbežali.

Leta 1570. je II. Selim türski casar osvojo otok

Cipruš, šteri otok je prle bio last Venezije. To je V. Siksta rimpapo, ki je jako veliko skrb meo za krščenike, na to nadignolo, ka je stopo v zvezo z II. Filipom, španskim kralom, pa sta tak velko pomorsko vojsko spravila vküper. Za vojskovoja te armade je imenüvao

Naši domobranci. Velika sovražniška moč je naletela na našo predstražo, ali tá se ne zboji. Molimo, da naši vojáki do zadnjega junaški ostanejo.

Don Junana, pa njemi je zapovedao, naj odpüsti z armade vse tiste, ki so zavolo dobička prišli v njo, pa ravno tak tüdi vse razvüzdance, nej ka bi tej razžalili Boga, pa bi potakšem zadela vojsko boža srditost i prekletstvo. Oktobra 7. se je vršila pomorska bitka, v

šteroj so bili türki zevsema premagani. 30.000 türkov je zgübiló življenje, 20.000 krščanskih zavzetnikov se je pa oslobodilo. Do tistoga časa je türka nej dosegnola tak velika nesreča na morji. Ta zmaga je pokazala, ka je nej istina, ka se je od türka mislilo, ka je najmre on nepremaglivi. Da je to sijajno zmago pripišüvati nej samo človečemi junaštvi, nego tüdi molitvi, nam dokázüje tüdi to, ka so rožnovenske bratovčine nej samo v Rimi nego indri tüdi molile za zmago krščanskoga orožja i je sam rimpapa tüdi, kak negda Mozes, roke proti nebi zdigno pa tak molo goreče; nadale nam kaže božo pomoč v toj zmagi tüdi to, ka gda se je boj dokončavao, je rimpapa ravno prišeo na spravišče s svojimi kardinali pa je med spraviščom samo ednok stano pa šo k okni pa je v zameknjenosti vido, ka krščansko orožje zmaga, zato je pravo kardinalom, ka zdaj nega več časa za zborüvanje, nego naj idejo v cerkev pa naj hvalo dajo Bogi. Te je šče nej bilo brzojava pa nej telefona, zato je rimpapa komaj za nekolko dni zvedo z Venezije, ka se je boj dokončao z zmagov krščanskoga orožja, kak je on to vido v svojoj zameknjenosti.

Junaštvo je lepa vojakova lastnost, na Vogrskom živoči narodi so bili tüdi vsigdar junaški, so si priborili vnogo zmag, nego proti tomi si je je türk itak podjarmo pa je je meo v robstvi celih 150 let. Zrok tomi je bila nevoščenost, nežložnost, zavolo šterih lastnosti je vojaška moč zmerom pešala. Za časa I. Leopolda krala nam je zasijalo novo sunce po telkih nevarnostih. Ka je dalo moč našemi orožjej, ka je türk bežao pred nami, kak či bi ga z bičom tirali pa je takrekoč do Belgrada nindri nej henjao ?

Meo je apoštolski kral ednoga čüdodelajočega vojačkoga dühovnika, po imeni Marka d' Aviano, ki se je narodo leta 1631. nov. 17. od plemenitih starišov v malom mesteci Aviano. Čda je bio 18 let star, je stopo v

red kapucinov. Samo 3 vüre je spao, ove vüre vnoči je pa klečao pred Oltarskim Svestvom pa je molo. Meo je čudovitno moč. Či je predgao v italijanskom jeziki, so ga razumili tudi nemški poslušavci. On je opravlaio sveto mešo na bregi Sár leta 1683. sept. 12., pri šteroj meši njemi je dvoro Sobieski Janoš, polski kral. Te den se je priborila prva sijajna zmaga nad türki, šteroj zmagi so sledile zaporedoma druge. Te zmage nam je priborila njegova goreča, vüpanja puna molitev. On je bio tudi sam v boji pri osvoboditvi Beča i Budapešte. On nam je sproso zmago pri Bogi nad starim sovražnikom. Njemi se mamozahvaliti za Bogom, ka se je vograska država osvobodila türkov.

Zdaj smo doživeli jako usodne čase, šteri morejo zanimati vsakoga državlana. Od zdašnje bojne je vnoga odvisnoga. Ne smemo pa nigdar pozabiti, ka samo tisto ma pravo stalno vrednost, ka pride z bože roké. Prosimo zato Boga, naj občuva našo domovino, naj da milost našim vojakom, ka se vsi zdravi pa srečno povrnejo nazaj domo. V te namen preporačajmo Bogi nej samo svoje vsakdenešnje molitve, nego vse naše delo, žalost, trpljenje itd. Mejmo vüpanje v božoj pravičnosti.

„Š. Č.“

»Što je z nikim nej zadovolen, s tistim so lüdje tudi nej zadovolni.«

»Prava mera naše lübezni do Boga naj bo: Njega neskončno lübiti.«

(Sv. Bernat.)

Nepoznani mučeniki.

Krvavi dnevi prvih stoletij krščanstva so že davno minoli, dnesden se že samo njuv sled najde. Sveta maticerkev je stopila z svojega skrivališča pa je lepo začnola razcvetati. Človek bi mislo, ka je znameniti milanski edikt¹⁾ napravo mejo med preganjanjom pa med slobodnimi dnevi svete Cerkve. Pa je nej tak. Na svetlo je dani carov ukaz, šteri je v ednoj velkoj državi takrekoč s krvjov zadušo katoličansko Cerkev, štera se je tam lepo začnola razvijati. Te carov ukaz je pozročo nova preganjanja. Začnoli so preganjati grčke katoličane.

Gda je Rusija zavzela polsko državo, se je odločila, ka politično jedinost zdrūži pa podpre z verskov jedinostjov. Ka bi dosegnola te namen, se je nej zbojala nikšega sredstva. Ešče do prelevanja krvi je prišlo. Tak je pripravo pravoslaven car, poglavar ruske narodne vere, jako žalostno preganjanje krščenikov v novejšem časi. To preganjanje se je začnolo v začetki preminočega stoletja pa sega tujem do denešnjih dnevov. Mi to preganjanje malo poznamo, pa kak vnogo nedužne krvi se je prelejalo v sosednoj državi za volo verè, pa zavolo zvestosti do svete Materecerkve. Na jezere naših polskih bratov je pretrpelo mučeniško smrt. Vojaške oblasti so šče pri njih lejko stvorile politično jedinost, nej je pa bila mogoča nikaj opraviti nečamurna oblast kozakov z globokov verov pa z stanovitnov zvestobov polskoga ljudstva do katoliške Cerkvi. Versko prepričanje ne more nišče dati nikomi po sili, pa ga tūdi vzeti ne po sili.

To je lepi dokaz, ka sveta Maticerkev zhaja od Boga. Ve je Kristuš pravo: »Mene so preganjali, vas bodo tūdi preganjali.« Rusi so segali po najbolje nesmi-

1) Pred 1600 leti, kak smo lani obhājali, je Konstantin casar dao slobodo maticerkvi. V Milani je podpisao tozadevni ukaz ali edikt. Vr.

lena sredstva, naj bi samo mogli potreti zvestobo polakov. Z ognjom i mečom, z gladom, z odvzetjom imanja, z temnicov, z krutov smrtjov pa z grozovitnov Siberijov so se protili tistim, ki bi vtegnoli proti stanoti carovomi ukazi. Polski katoličani so pa zato li vüпали proti stanoti. Na to je je nej nadigavala nevoščenost, nej maščüvanje, nego je živela v njuvom srci požrtovalna lübezen do vere pa do svete Cerkve. Ta je je nadigavala, ta lübezen njim je dala pomoč, ka so z božov miloščov lejko prenašali preganjanja. Rusi so s tem samo to dosegnoli, ka je nedužna krv mučenikov postala seme ešče močnejšega pa plemenitejšega zaroda. Žedna zemla je hitro popila nedužno krv mučenikov, pa je obrodila bogato, tak ka je polski narod srečno prestao vsa preganjanja XIX. stoletja. Zdaj stoji pred velikimi dogodki, daj Bog, ka bi njemi zasijala lepša bodočnost.

Med dvanajseterimi vučeniki Jezušovomi se je najšeo eden Judaš; nej čüda, či se je med telkimi polaki tüdi najšeo eden Siemasko Jožef, ki nej samo ka je sam bio dühovnik, nego je njegov oča tüdi grčko katoliški dühovnik bio.*) Siemasko Jožef je postao nezvesti svojoj veri, svetoj Cerkvi, svojemi poštenomi pa jako pobožnomi oči, vse to je on zatajo, naj bi samo cari mogeo v miloščo priti. Car je z veseljom sprijao toga zapelanca, pa ga je djao prle za püšpeka, sledkar pa za nadpüšpeka v Litvaniji. To visiko čest je Siemasko na to porabo, ka je prisiljavao svoje püšpeke tivariše, dühovnike pa drüge vernike, ka bi stopili v carovo vero. Dosta jih je privolilo tomi prisiljavanji, nego največ jih je junaško proti stanolo vsakomi prilizavanji pa vsakoj protitvi.

Siemasko je skušao tüdi svojega častitlivoga očo pridobiti na svojo stran, nego té trüd njemi je bio za-

*) Grčko katoličanski dühovniki se pred posvečüvanjom svojim po čovoljenji matrecérkvi smejo ženiti, po posvečüvanji nej več. So takši katoličanci kak mi, samo ka májo pri božoj službi drüge obrede (ceremonije.) Vr-

man. Njegovov oča je ostao stanoviten v svojoj veri. To je zaslepjenoga sinū tak razčemerilo, ka je stano proti svojemi oči, njemi je verige dao djati na roke, pa ga je kak hūdodelnika odposlao v Siberijo. Stari Siemasko, gda so ga gnali pred njegovim nečamurnim pa nezvestnim sinom, je s težkim srcom pa skuznatimi očmi gledao na njega, pa té proseči očin pogled je njegovovoga judaškoga sinū nej geno. Stari Siemasko se je nej zavolo toga jokao, ka je mogeo iti v sužnost, nego se je jokao za svojega zgūblenoga sinū.

Leta 1874. je bilo preganjanje najvekše. Katoličanske dūhovnike i redovnike so pod smrtnov kaznijov prepovedali z cele države. Jaj je bilo onomi, ki se je nej pokorio tomi carovomi ukazi. Kozaki so se naselili v mesta pa v vesnice. Za njimi so prišli popje ruske vere. Začnolo se je splošno, silno spreobračanje, bolerekoč vablenje. Z železnimi bičami so tukli lūdi tak dugo, ka so njim meso značnoli, tak ka so se vidile gole kosti. Tej železni biči so delali lūstvi takše moke, ka so sami kozacije nej mogli duže gledati. Nato je povelnik velo v moker prt zasūkati pa so je tak bičūvali dale. Večkrat so je brezi obleke v zimskom vremeni stirali na vedrino, ali so je pa z mrzlov vodov spo lejali pa so je tak pretepali.

V vesi Jauri so edno deklino dotečas bili, ka je omedlela. Deklina je nato skričala: »Blažena Devica, Mati boža, daj mi moč, ka bom mogla prenašati to mantranje!« Zatam so jo bili dale, pokeč je nej pūstila dūše. Khelmsko lūstvo se je najbolje protivilo vsakoj sili, pa je zatoga volo tūdi največ trpelo. Temnice so se napunile, število mrtvecov je zmirom raslo, mantranja so postala čim-duže krutejša pa dugša, pa vse to je nej potrlo lūstva, nego se je vidlo tem močnejše, kem več je trpelo. Stanovnike Lomazy vesnice je eden den gnalo vojaštvo na vojaško vežbališče.*) Tū so ženske pa deco pozoseb na

*) Gde vojaki svoje vaje (mujštre) májo.

ednom prostori, zraven možov i očov postavili, pa je obkolili z vojaki, ka ne bi mogli pobegniti. Nato sta Alesko pa Gubanijev povelnika pozvala moške, naj podpišejo listino, ka prestopijo na pravoslavno vero, či nej, potom bodo pred njuvimi očmi bili njuve družine. Moški so sprva proti stali, gda so pa vidli, kak kozacije mlatijo s puškami pa z bajoneti njuve družine, so s težkim srcom pa z skuznatimi očmi podpisali listino, poleg štere so prestopili v rusko vero. To so pa včinoli samo nazlūk (ali grešno veretajstvo je to tūdi) v srci so ostali duže zvesti katoličanskoj veri, pa čakajo samo priliko, ka bi se maščūvali nad carovov samolastnostjov.

Vnogo si je strpela tūdi vesnica Hrudi. Leta 1867 je prišlo v ves vojaštvo pa je prisiljavalo stanovnike, naj zapūstijo svojo vero. Lūstvo je pa ostalo stanovitno v veri. Proti tomi so je ruske oblasti zapisale med kotrige ruske cerkve. Stanovniki so pa nej šli v rusko cerkev, pa so se rúskoga popa tūdi ogibali. Zebirali so se doma na stanūvanjaj pa so tam molili, tam so krstili deco, včasi so pa sprišli vkūper tūdi v logi. Mrtvece so v noči skrivoma pokapali, grobe so skrbno zakrili, naj je stražarje ne bi opazili pa odkopali i prekdali ruskim popom, ki bi je po ruskom obredi spravili v zemlo. Lūstvo se je toga bojalo. Leta 1876. je prišla ostrá zapoved, ka se more nesti vsako dete v rusko cerkev, gde je ruski pop drūgoč okrsti. Občinski župan pa stražarje so vdrli v vsako hižo, pa prisiljavali lūstvo, samo ka so ženske branile svojo deco, pokeč so mogle. Skrile so se: v pivnice, na hrambe ali pa v kakša drūga skrivališča. Neštētni so se ešče v dimnike sposkrili, odkod so je z vodov ali pa z dinom spravlali vō. Edno zajtro zaran je prišlo vojaštvo v Hrudi vesnico. Prišli so po deco. Matere so v strahi bežale v log. Nato so očeve vzeli naprej pa je k veri jemali, gde so deca, samo ka so očevje nej šteli ovaditi. — No, te pa počakamo, ka nazaj pridejo — je

pravo povelnik. Samo ka je nej bilo nazaj nikoga. Nazadnje so po šestjednom zaman čakani odišli z vesi. Nato je cela ves, kak eden človek šla v log, ka bi poiskali deco pa matere. Na sredi v logi so najšli sloke, izstradane, zanemarjene postave — to so bile matere pa deca. Premagale so glad, mraz, bolezni, borile so se s smertjov, pa so zdaj kak junakinje vere prišle nazaj v svoje domove.

To so samo kratki odlomki s trpljenja polskih katoličanov, štero so mogli prestati od carske samodržnosti zavolo zvestosti do svoje vere pa do svete Materecerkve. Što bi si mislo, ka bo XIX. i XX. stoletje rodilo mučenike na tistoj zemli, gde se zdigavlejo vnoge lepe krščanske cerkvi proti nebi, gde se nahajajo kre poti razpetja pa svete podobe, pa gde se blišči križec na vladarovoji koroni. Zanimivo, ka so se zato li tū narodili nam dozday nepoznani polski mučeniki. Sz. Cs.

(Prestavleno z madjarščine.)

Domovino je brano . . .

O'Connel, veliki prijatelj i zagovornik irskoga naroda, gda so ga med molitvov zvali v zbornico, je etak pravo: »Bodite preverjeni, gospodje, ka pokeč jaz molim, branim naše zadeve pred Bogom i osvoboditev Irske stem ne bo trpela nikše škode. Gda pri spovedarnici klečim, sam močnejši, kak gda na bojišči zdignem roke na boritev.«

„Pride átek skor domo?“

V máloj hiši tam za Mürov
eden večér tak za kürov
mlada žena gorvužgé . . .
V noči sveti i vudné,

dokeč bojna ne miné,
se tovariš ne vrné.
Pred Marijo lüč postávi,
naj ga Ona *domo* správi
njej i deci na pomoč.

Pred Marijov pri posveti
čestokrat si srce krepí
v vrelih prošnjah za možá:
naj ga li na skrbi má . . .
naj pripela ga *domo*
z svojo materno roko:
„Viš, četvéro drobne dece
mi zabáda z prošnjov srce:
Pride ájtek skor domo?“

V celoj vési vsako okno
je po Zdravimarji temno,
samo tú gori posvet.
Domek té je sploh odpret:
Očo čakajo *domo*, . . .
to li májo vsi prošnjo:
„O Devica, svéti ájti,
ka do znali pot gornájti,
štera pela k nam *domo!*“

Pismonošci se po seli
gorodpréjo vsáke dveri, . . .
vsaki piše kák pozdrav,
pa naznánja boj krváv
svojim lübitim na svoj dom,
je toláži: prišeo bom, . . .
samo k toj siroti nega,
v tisto hišo tam kre brega,
nikš, ga glása leta pól.

Ednok pa li . . . i z Ruskoga,
Glasi se pa: „Svedoka sva,
mrtev je tvoj drági mož,
se ne včákala ga boš . . .
Janoš, Jožef, soseda
v grob sva ti ga dévala . . .

Zadet v srcé je spadno znák,
prot nébi zdehno, kak junák :
Marija sveti mi domo !"

Zdaj četvéro drobne dece
jo za janko več ne vleče
i ne pita : „skoro bo,
áta ka pride domo ?“ . . .
Znájo, ka je že domá,
gléda večnoga Bogá.

* * *

Pred Marijov pri posveti
večna lüč vsakomi sveti,
ki moliti dobro zná.

Srčen.

List za deco.

Anica pa breskev.

Anica je bila prilična deklička, pa vrla je tüdi bila. V šoli pri včenjej je bila prva med šolaricami, pa doma je tüdi jako rada pomagala opravlati materi vsakdenešnja dela. Njena mati je najmre bila siromaška, pa je nej mogla držati slüžečke dekle. Zavolo toga je mogla sama kühati, prati, šivati, pa njoj je jako na val bilo, či njoj je mala deklica mogla kaj pomoči.

V ednom velikom mesti, v tmičnoj, vozkoj vulici sta se držali, kam je komaj opoldne prihajalo malo sunca. Mati je najmre bila sirota dovica, štera je po moževovoj smrti vdablala samo málo penzijo, pa si je zavolo toga nej mogla priskrbeti dragšega stanüvanja gder v lepšoj vulici. V staroj, zakajenoj hiži sta se držali, pa tüdi tam v ednoj maloj sobici, štera je mela okna na dvorišče

obrnjena. Tū sta živali prosto pa večkrat skoro v stiski. Pa sta zato nej bile nezadovolnivi, nego sta meli vūpanje v Gospodnom Bogi, pa sta se zadovolili z usodov, štero njima je Bog odločo. Zatem sta pa tūdi meli edno vrlo dobrotnico, edno bogato sorodnico, štera jivi je dostakrat obdelila z svojimi dari, pa njima tak lejšala siromaštvo.

Toj dobrotnici je bilo ime Antonija; Anica jo je pa zvala samo za tetrico. Ta dobrovolna, stara ženska je bila sestrana Aničinoj materi, pa se je gosto spomenola ž njivi, ka sta živali v siromaštvi. Ona je nej delala tak, kak delajo vnogi drūgi, ki samo svojo bogato rodbino radi majo. Ona je nanč največših siromakov nej zame-tavala. Gda je mela priliko, je li poslala Anici pa njenoj materi peneze ali pa kakši živež. Zlasti k svetkom njima je mela navado poslati vrtanke pa tečne pogače, štere je Anica jako rada jela. Lepo se je ednok tūdi zahvalila tetrici v pismi, štero se je etak glasilo:

»Draga moja tetica!

Bog vam lepo plati na vašem dari, šteroga ste mi poslali. Jaz bi tūdi rada vam kaj poslala, pa nemam nikaj takšega. Zato pa drūgo ne morem včiniti, samio jem tečne pogače pa si mislim na vas. Bog vas blagoslovi za nje, pa z Bogom ostanite.«

To preprosto pismece se je jako dopadnolo tetrici, pa je zato pozvala Anico pa njeno mater, ka bi vleti prišli na nekelko tjednov k njoj. Kak se je tomi vabili Anica veselila, to si lejko mislimo. Dozdaj je skoro nej poznala drūgo, kak vozka, z visikimi stenami obdana mestna dvorišča, zdaj pa lejko hodi po pravom vesničkom ogradi, kak njoj je vola. Samo eden mali del ograda, gde so bile breskvi, si je zgovorila tetica pa prepovedala Anici, ka tá ne sme iti. Anica je to nikaj nej marala, zato ka je bila dobro odgojena pa bogavna deklica. Tá v tisti del ne bo šla, je pravila, pa de vse dobro. Ona ne bo tak delala kak Eva, štera je ravno za tistim

segala, ka je bilo prepovedano. Nej, ona nanč blüzi ne de šla k prepovedanim breskvam, pa niti gledala ne bo v tisti kraj. Tak se je odločila pa je to tüdi želela zdržati.

O, kak lepa je narava, zeleni travniki, košnato drevje, žuboreči potoki, brzne stvari pa spevajoče ftice! Najbole pa šče lepa, siva neba z lejкими belimi oblaki, šteri kak veliki beli golobje plavajo, lečejo po zraki. Kakše veselje pa zbüdi to vse v tistom, ki je z tmičnih mestnih vulic prišeo v prosto naravo! Takša je bila tüdi Anica, štera se je nej mogla nagledati lepote, ka jo je vidila v prostoj naravi na vesnici. Kak lepa je bila samo hiža njene tectice! Bila je že pač stara, nego lepa. Mela je nisike stene pa široki trnac. Streha je bila visika pa z mehom zaraščena. Pred hižov je bilo veliko, široko dvorišče, na njem pa puno kokoši, rec, gosek, pa ešče pure so bile. Za hižov proti logi je pa bio veliki lepi ograd. Anica je te ograd gledala z debelimi očmi pa si je mislila, ka je niti paradížom nej mogeo lepši biti.

Včasi je prehodila z svojimi bržnimi nogami ograd, či ravno ka je bio precej veliki. Na ednom kraji je bio sadovnjak, na sredi so bile grede za rože, zatem pa poleg potoka grede za zelenjavo. Anica je bila zvesta svojoj oblübi, pa je nanč v tisti kraj nej šla, gde so bile breskvi, nego je raj šla v grede, gde so cvele rožice.

Na konci ograda, v senci lepoga drevja, je bila kruglanica, zatem je pa bio živi plot z gostoga grmovja. Anica je mislila, ka se tü dokonča lepota, samo ka se je znorila. Kak je stopila na zadnje dveri z ograda, je zaglednola jako lepe travnike, šteri so bili puni z divjimi rožicami. Na sredi travnika je žuboro potok, na oba kraja travnika so se razprestirale gomile, štere so bile odete z zelenim grmovjov, na mestaj tüdi s siljom.

Medtem je Anica postanola že lačna. Približavao so je tüdi že večer, zato je šla nazaj. Proti breskvam je tüdi zdaj nanč gledala nej. Doma je pa tectici pri tečnoj

večerji povedala vse, gde je hodila, ka je vidla, pa kak se njoj je kaj dopadnolo.

— O, kak dober je Bog, ki je stvoro telko lepote! — je pravila Anica. — Tetica, jaz mam navado vsaki tjedon iti k prečiščavanji; ali bom mogla to včiniti tū pri vas tūdi.

— Drago moje dete, tū bo to težko šlo, zato ka je naša ves samo podržnica, to je ka se plivanoš drži v sosednoj vesi, pa prinas ne ga meše vsako nedelo, nego samo vsako tretjo nedelo. Za logom v tistoj vesnici pa je vsaki den sveta meša.

— Vej či je nej jako daleč, bom z drage vole rada šla tūdi peški tá! — je odgovorila Anica. — Tiste pogache, ka ste mi je vi tetica poslali, jem z žahvalnostjov, zakaj pa potom ne bi rada zavživala tisti dar, v šterom nam Bog da za jesti svoje telo pod podobov krūha? Od toga dara postanem jaz ešče zaistino močna, zlasti na dūšo gledoč — tak so pravili v šoli gospod kaplan.

Tetica je bila malo mlačna v veri, zato ka je zavolo vnoge skrbi, štero je mela pri svojem gospodarstvu, nej mela časa, ka bi se za dūšo tūdi dosta skrbela. Zdaj so jo pa té Aničine reči do srca genole, pa je zato pravila:

— No, vej te pa jaz v nedelo z materjov vred na kočūjaj odpelan tá, pa bomo potom vse jele tam té dober boži krūh.

Tak se je tūdi zgodilo. V nedelo so vse tri klečale v cerkvi pred oltarom pa so zavžile Telo Gospodovo. Gda so domo prišle, je tetica večkrat prijela Anico za lice, jo je pobožala pa pravila:

— Dobro sam včiniła s tov sirotov, pa je mogoče, ka šče ona meni včini vekše dobro, zato ka me navči znova lūbiti dūševno življenje, navči me zvestosti pa pokorščine do Boga.

Odvečara so prišli gostje z sosedne vesnice. Prišla je edna bogata gospa pa njena lepo opravlena hči Lora.

Pokeč so si starejše gospe v dvorišči pogučavale od domačih stvari, je šla Lora v ograda pa je z sebov zvala tudi Anico. Lora je bila v drago obleko oblečena, samo ka je ta obleka bila jako neokusna. Vse je kazalo na gizdost. Anica, gda je to vidla, si je včasi mislila, ka se ona za nikoj ne bi tak oblačila, zato ka je znala, ka Jezuš v Oltarskom svestvi lübi sramežljivost, pa njegova Mati Marija tudi. Anici je ta gizdava obleka tak proti bila, ka je nanč ne vüpala poleg Lore iti, nego malo bole ozdaleč jo je nasledüvala.

Lora je šla zravna proti sadovnjaki.

— Kam boš šla? — jo pita Anica.

— Kam? V sadovnjak! Poznam že te sadovnjak dugo časa pa sam že dosta dobroga pojela ž njega. Zlasti pa breskvi mam jako rada!

— Da so pa tetica prepovedali, ka breskvi ne sme jesti!

— Kapa!

— Istina je, istina, ka so prepovedali!

— O, kak so skopi! Midve bovi je pa ravno za toga volo jeli...

— Vej so je nej zavolo skoposti prepovedali. Prepovedali so je zato, ka jih je malo zraslo, pa bi radi mezgo (lekvar) kühali ž njih.

— Jaz to nikaj ne maram; jaz bom je bormeč jela.

— Zatem je Lora vtrgnola več breskvi pa je je začnola jesti.

— Ne, jej ti tudi! — je ponüdila Anici.

— Nej, nej, meni jih nej trebe!

— Norc nori! — se je smejala nato Lora. — Vej to tetica ne zvedijo. Par breskvi že sem ali tá. To se nanč na drevi ne opazi, či menka.

Anica je poželivo gledala breskvi, štere je Lora mela v rokaj. Lora je edno lüčila proti njoj. Tá je spad-

nola na zemlo, pa jo je Anica popadnola. Nej je je pojela, negô si jo je shranila v žep.

— Pojej jo večer! — njoj je potihlo pravila Lora, zato ka je tetica z nekšimi gospami šla proti njima, pa se je tak bojala, ka bi jo tetica opazila. Lora si je pa šče hitro djala par breskvi v žep, pa je potom z smehom šla proti tetici.

— Pri breskvaj sta bile? — pita tetica.

— Ne sve bile pri breskvaj — je zlagala Lora. — Pri jablanaj sve bile, samo ka sve ne jeli jabok, zato ka so šče nej zrela.

Anico je bilo sram, pa je postala v licaj rdeča, gda je Lora tak lagala. Rada bi povedala tetici istino, samo ka ne bi rada v sramoto postavila goste. Večer pa, gda so že gostje odišli, je tudi nikaj nej pravila od toga tetici.

— Zdaj je že vseedno — si mislila — pa to edno breskev lejko pojem brezi greha, vej sam je nej jaz vtrgnola.

Zatem je naprej vzela breskev, samo ka je je zato li nej vúpala pojesti. Djala jo je v omar pod obleko. Zajtra jo je znova vzela v roke, pa gda jo je pregledjüvala, je opazila, ka je na ednoj strani počena, pa se lepo dišeči sok cedi ž nje. Nahitroma je to malo obleznola, nego načnola je je zato nej.

— Vej jo pojem po zajtreki! — si je mislila pa jo je djala nazaj v omar. Nato je prišla v sobo tetica pa je pravila:

— Anica, velko veselje ti ščem napraviti! Pelali bomo se v cerkev pa bomo zdaj drügoč pri svetom prečiščavanji.

Anica se je z veseljom spravila, pa so se potom pelali proti cerkvi. Bilo je lepo zajtro v leti, žune so veselo popevale po gajah kre poti, med gaji na travnikaj so pa cvele lepe rožice. Vse to je pa Anici, štera je inda rada mela lepo naravo, zdaj nej napravilo nikšega

veselja. Ešče tak se njoj je čulo, kak či bi njoj žune očinjale: »Ti Anica si rekši parovna.«

— Istina je, istina, obleznola sam breskev, samo ka sam je zato nej jela — si je nato premišlavala Anica pa je bila prestrašena.

Zatem je podpihno veter, pa se je Anici tak čulo, kak či bi njoj šepeto, naj nejde k prečiščavanji, ka je parovna.

Nato je podpihno veter po logi, gde so zaškripale vejke. To se je Anici pali tak vidlo, kak či bi drevje edno ovomi pravilo, ka je Anica nej več vrļa, nego je postala štoverjasta. Tak se njoj je čulo, kak či bi čula glas: »Anica, Anica, ne smeš iti k obhajili!« Anico je to tak razžalostilo, ka se je malonej naglas razjokala, pa je potom pravila tetici:

— Jaj, tetica, jaz že to duže ne morem prenašati!

Anico je najmre pekla dūšna vest. Mislila je, ka resan čuje, ka njoj je njena domišljija pravila. Tetica jo je začüdeno pitala:

— Ka je Anica? Ka ne moreš duže prenašati?

— Morem vam nekaj ovaditi — pa je zatem povedala tetici celo zgodbicö od vkradnjenih breskvi, pa je povedala tüdi, ka je obleznola breskev, štero je mela v omari shranjeno.

— Škoda — je pravila nato tetica — velka škoda! Zdaj ne boš mogla iti k prečiščavanji, zato ka si nej natešče.

— Obrni se nazaj! — je velela nato tetica kočijaši, ki se je resan obrno, pa so se tak pelali nazaj domo. Doma je tetica šla zravnna k Aničinomi omari, šteroga je odprla pa najšla v njem shranjeno breskev.

— Vidim, ka si mi istino povedala — je pravila tetica Anici, štera je tak stala pred njov, kak či bi jo s kropom poparili. Po licaj so njoj tekle debele skuze. Bile so to skuze pravoga požalüvanja. V svojem srci je čü-

tila pravo požalüvanje, pa jo je čerezred žmetno stanolo, ka je nej mogla opraviti svetoga obhajila.

— Tetica, tetica, prosim vas, odpüstite mi, vej več nikaj takšega na včinim! — je prosila jočič Anica.

— Odpüstim ti, drago moje dete, nego drügoč bodi previdnejša. Zdaj bi skoro šla po nevrednom k svetomi prečiščavanji. Zató ka si ne na tešče bila, čerávno si ne mela smrtnoga greha.

— O, da me je tak mantralo nekaj v srci! — je pravila Anica z velikim obžalüvanjom. — Pa se mi je tak čülo, kak či bi mi ešče listje na drevji očitalo, ka sam bila parovna!

— To je bio glas tvoje düšne vesti! — je pravila tetica pa jo je pobožala po licaj, štera so začnola postanjüvati znova rdeča, prle so pa bila bleđa kak stena. — Gospodni Bog je tak čüdovitno stvoro človeče srce, ka ne trpi na sebi greha. Obnaša se nemirno, pa se nam tak vidi, kak či bi nam ešče šepetanje vetra očitalo, ka smo greh včinili. Z toga si vzemi navuk, pa čuvaj se greha pred svetim prečiščavanjom.

Anica je od veselja roko küšnola tetrici, pa se je močno odločila, ka bo odzdaj ešče bole pazila na sebe. Gđa sta se pa za nešteren tjeden pelali domo z materjov, je tetica prinesla edno veliko kanto breskvine mezge (lekvara), je njima dala pa pravila:

— No Anica, ti si zdaj dobro obhodila, tak kak tisti, ki se na tom sveti odpove ednoj ali drügoj reči, ka potom v nebesaj dobi tem vekše plačilo. Da si nej pojela breskvi dol z dreva, bota zdaj z materjov meli celo-zimo mezgo (lekvar). Meni si se jako dopadnola, pa te rada mam, zato ka si me znova navčila lübiti v Oltarskom svestvi nazočega Jezusa. Zato pa, či boš vrla, ešče dobiš od mene vekšo plačo.

Anica je bila jako radovedna, ka bilo to za plače.

Bila je pa pošteno vzgojena, zato je nej pitala, samo je kúšnola tetrici roko pa njoj oblúbila:

— Tetica, jaz bom jako vrla. Bodete že vidli, ka bote z menov jako zadoveni.

Tetica je pa obdržala reč. Gda je Anica zvršila lúdske šole, jo je tetica na svoje stroške dala dale včiti Pa sledkar, da je Anica mela volo za redovniško življenje, je stopila k sestram uršolinkam. Zdaj je Anica, kak sestra Blandina, zaročnica v Oltarskom svestvi nazočega Jezuša. Jako je skrbna, delavna pa vsigdar dobre vole. Što bi pa túdi bio slabe vole, či ednok zaistino lúbi Jezuša? Vej njega lúbiti, je najvekse blaženstvo!

„Ó—s.“

Sv. Franciška z Rima.

(9. marca.)

Od sv. Franciške se pripovedavle teliko lepoga, ka je težko zebrati najlepše. Popisati ščemo od nje zlasti to, ka bo znalo hasniti krščanskim materam pa gospodaricam. —

Rodila se je sv. Franciška v Rimi leta 1384. Oči je bilo ime Pavel Bussa, materi pa Jakobeta de Rofredeski. Oba sta bila plemenitoga roda. Že kak dete je Franciška rada molila pa se skrbno ogibala vsega, ka žali sveto čistost. Nigdar je nej bila radovedna, nigdar nej spredna, nigdar nej gizdava. V glasne družbe je nej hodila, kak či bi že v tistih definskih letaj znala, ka dišeče vijolice ne cvetejo na cestaj. Nedužna deklica je najraj bila sama pa se je v molitvi razgovarjala z Bogom pa z prečistov devicov Marijov. Male dnevnicke Matere bože je molila že te vsaki den, pa sledkar celo svoje življenje.

Gda je bila stara 11 let, je sklenola, ka se posveti zev-sema Bogi pa bo šla v samostan. Starišje so pa nači šteli. Zebrale so njoj zaročnika, bogatoga pa imenitnoga mladenca, Lovrenca de Poncianis. Nebože deklica je jokala pa prosila, naj je zanikoj ne silijo v stan, za šteroga je nej. Pa vse skuze i prošnje so nikaj nej pomagale. Mogla se je oženiti. Njena vola je to nej bila; bila je pa boža vola, ka je sprejela na sebe težki križ zakonskoga življenja. Bog je šteo, ka se ravno v tom stani, šteromi se je tak jako upirala, njena dūša očisti s trpljenjom pa se tak pripravi za nebeskoga zaročnika, Jezuša Kristuša.

V zakoni je Franciška natenci spunjavala vse dužnosti, štere ma krščanska mati, žena pa gospodarica. Kak prle doma, je tūdi sledkar dosta molila, pokorila se, pa pogosto prejemale svete sakramente; poleg toga je pa tūdi skrbno opravljala vsa svoja dela v hiži. S svojim možom je živela v tak velikoj lūbeznosti pa v jedinosti, ka je v 40 letaj nej prišlo med njima do niedne niti najmenjše žalne reči. Gda je zavolo opravkov i dela v hiži nej mogla moliti, je pravila: »ženska, či je oženjena, more pūstiti molitev, či to žele gospodarstvo.« — Mož je večkrat povabo imenitne prijatele k sebi kak goste. Eden z med njih je ednok prineso s sebov božne knige pa je je dao Lovrenci. Gda je Franciška to vidla, je vzela moževi knige z rok pa je je vrgla na ogenj. To je včini-la vseli, gda je najšla kaj takšega, ka ne ide v krščansko hižo.

Svojoj deci, štere njoj je Bog dao četvero, je bila Franciška najbolša mati. Vse je včini-la, ka je mogla, naj je samo lepo krščansko zgoji. Boga je prosila samo to milost, ka bi njena deca prišla v nebesa. Zvūn najstarejšega sinū so ovi vsi rano mrli; ednoga med njimi, po imeni Janoša Evang., računajo med blažene. — Deci je bila dobra mati, vsoj družini pa skrbna gospodarica.

S hlapci pa z deklami, šterih je bilo vnogo pri hiži, je ravnala kak s svojimi brati pa s sestrami. Či je mislila, ka je šteromi držinčeti včinila krivico, je je lepo ponizno prosila odpüščenje, gda je pa trebelo, te je je tüdi ze vsov resnostjov pokarala.

Či ravno je bilo v domačoj hiži vnogo dela, je Franciški bilo vse to še premalo. Njeno srce je bilo puno krščanske lübeznosti, lübezen njoj je pa nej dala počivati. Féanciška je nezmerno dosta dobroga včinila siromakom pa betežnikom. Či je neseo mešnik betežniki sveto popotnico, je Franciška pobožno sprevajala Jezüša v najsvetejšem svestvi; tak je zvedila za vnogoga zapüščenoga betežnika, za šteroga je potom skrbela. Dvorila je tüdi po bolnišnicaj, prala pa šivala betežnikom oblek, o opravljala najpozadnješo slüžbo. Njena hiža je bila odpreta vsem siromakom. Gda je v Rimi razsajao pomor, je v svojoj hiži pripravila več sobic za siromaške betežnike. Zlasti je pa skrbela, ka so se betežniki lepo zmirili z Bogom pa za časa prejeli sveta svestva.

V hižo k Franciški so pa prihajali nej samo siromacije, nego tüdi vnogi drügi, šterim je trbelo tolažbo, düševno pomoč. Vsaki je šo od nje pomirjeni, potolaženi pa z novim vüpanjom. Večkrat je Franciška z ednov samov rečjov zmirila stare sovražnike.

Tak je bila Franciška dobra mati siromakom pa betežnikom, žalostnim pa potrtim. Gda je pa pomagala drüгим, je sama dosta trpela. Pa svojo nesrečo je Franciška mirno pa vdana v božo volo prenašala.

Leta 1413. se je neapolitanski kral Ladislav polasto mesta Rima pa pregnao ž njega vse tiste prednješe lüdi, šteri so bili zvesti rimpapi. Med tistimi, ki so mogli iti v pregnanstvo, je bio tüdi Franciškin mož Lovrenc; najstarejšega sinü je pa krao odpelo s sebov kak poroka; zvün toga so njoj vzeli vse moževovo bogastvo. Franciška je mirno trpela to nesrečo pa se je tolažila s pobožnim

Jobom: »Bog je dao, Bog je vzeo, ime Gospodovo naj bo hvaljeno.« Pa njoj je Gospod tudi znova dao, ka njoj je vzeo. Křao Ladislav je mogeo pobegnoti z Řima, Franciška je pa dobila nazaj mořa pa sinü.

Za vse je mela Franciška dobro, smileno, v resnici materino srce, samo do sebe je bila ostra. Njeni moř, ki je čimduže bole spoznavao njeno jakost, njoj je zadnjih 12 let nazvalo nehao, ka je lejko živela, kak je sama želela. Jako ostro je pokorila svoje telo. Vina je nej pila, jela pa samo ednok na den; vživala je navekše samo zelenjé je pa sühi krüh; meso je jela samo te, či je bila beležna. Od siromakov, ki so prihajali v njeno hižo, je prosila za sebe trdi, sühi krüh, ona njim je pa davala dober pa tečen krüh. Njena obleka je bila preprosta pa skromna, z vunatnoga platna; vsigdar je nosila spokorno obleko pa žimnati pojas. S ponižnosti je včasi šla po hižaj, gde so je nej poznali, pa je prosila v bože ime; ka je dobila v dar, je razdelila med siromake. Za siromake je šče hodila po gorica j pa po logeh strtino pobirat, pa se je jako veselila, gda je z bremenom nabrane strtine šla skoz mesta nazaj domo.

To pobožno pa spokorno življenje, štero je bilo posvečeno Bogi pa lübezni do bližnjega, je nej moglo dugo ostati zakrito. Řimske gospe pa gospodičine so vidile, kak žive bogata pa plemenita Franciška, pa so jo vnoge začnole nasledüvati. Odpovedale so se gizdavosti pa posvetnomi razveseljavanji, pa so se pridružile Franciški. — Franciška njim je bila od toga časa vučitelica pa vodnica. Bog je pa želo, ka bi so ta pobožna družba ešče bole njemi posvetila; navdejno je zato Franciški misel, ka je po pravilaj sv. Benedikta s svojimi prijateljicami nastavila novo redovno družino. Na svetek vnebovzetja Marijinoga, leta 1425., so se Franciška pa deset tovaršic v cerkvi pri sv. Mariji Novoj slovesno darüvale prečistoj Devici. Po dijačkoj reči, s šterov so zrazile svoje

delovanje, so se imenüvale »obláte« to je darüvane.*) — Njov namen je bio: živeti za Boga pa z delom krščanskoga smilenja pomagati bližnjemi. Prva leta so nej mele sküpne hiže; nego že leta 1432. so kúpile svoj dom (Torre di Specchi) pa se preselile ta, kde živejo ešče déndenešnji »obláte« sv. Franciške. Pobožna Franciška je ostala doma, pokeč je živo njeni mož. Po možovoj smrti je pa prišla v samostan, pa je ponizno prosila, naj jo sprimejo med sebe. Dosegnola je na stara leta, ka je tak goreče želela že kak mlada deklica. Bila je sprijeta v samostan leta 1437. Njene prvešje dühovne hčeri, šterim je bila že med svetom vučitelica pa vodnica, so jo odebrale za prednjico. Ešče tri leta je v samostani molila, delala pa trpela, potom jo je pa Bog pozvao k sebi, ka bi njoj dao večno plačilo. Mrla je sveto pa vsa vdana v božo volo 9. marca leta 1440. v 56. leti njenoga življenja.

Z življenja sv. Franciške pripovedavlejo vnogo čüdivitnoga. Večkrat se je zgodilo, ka so betežniki, šterim je dvorila, naednok ozdraveli. Gda je bila v Rimi lakota, je Franciška vse razdelila siromakom; Bog je pa čüdivitno povnožo žito, tak ka je mela pobožna slüžbenica zmerom deliti med siromake. Zlasti je pa lepo čteti, kak je Franciška že v življenji občevala z nebeskimi dühovi. Skrivnostno občevanje z angelom čuvarom se je začnolo naskori potom, gda se je Franciška z pokorščine oženila. Angel čuvar jo je vodo po poti popolnosti, včio jo je, pa karao, večkrat ešče kaznüvao, či se je pregrešila. Včasi jo je angel vdaro po lici, tak ka so šče drügi vidli vdarec pa sled. Ednok je bila Franciška v družbi, gde so si gučali od posvetnih, premalo spodobnih reči; Franciška je z človeče bojzljivosti nej vüpala guča pretrgati pa ga na drüge reči napelati; pa naednok samo čüjejo

*) „Oblati“ se zovéjo kotrige tistih redovnih hiš, štere pokorščino samo obečajo i ne oblübijo, če nosijo redovno obleko, ali ne. Vred.

vsi, ka je nekak vdaró Franciško; bio je angel čuvar, ki je kaznůvao Franciško za njeno slabost. Pod voditeljstvom svojega angela čuvara je hitro šla naprej v pobožnosti. Kem svetejše je pa živela, tem prijaznejši pa tem lepši je bio angel, šteri jo je sprevajao.

Bog je poveličao svojo službenico tůdi po njenoj smrti. Gđa je ležala ešče v mrtvečkom drevi, je več be-
težnikov nanagli ozdravilo, ki so se je doteknoli; grešniki so po njenoj prošnji zadobili miloščo spreobrnjenja. — Med svetnice je bila slovesno prešteta leta 1608.

— To so nešterne z med najlepših reči z življenja velike bože službenice, sv. Franciške. Dvoji navuk si pa dobro zapomlino vsi, zlasti pa ve, kršćanske matere: 1. *Či mate pri hiži slabe knjige ali nekršćanske novine, je zmečte na ogenj; 2. dajte se voditi po svojem angeli čuvari!*

Ivan Koasini, dűhovnik Srca Jezušovoga

Či čtemo od ostro spokornoga življenja svetnikov i manternikov, od njuvoga razsvetljenja i prikazni, se nam zbůdi miseo, ka je znam inda bilo nači, ka je človek ležej postao sveti. To je pa nej istina. Človeka ne vćinijo za svetoga mantranja, prikazni pa čůde, nego pravo prizadevanje spoznati pa spunjavati volo božo, dober namen pri vsakom deli, zvestost v malih delaj, stanovitnost v molitvi, z ednov rečjov: živeti more z božov miloščov. Bog da vsakomi človeki teliko milošče, keliko njemi je potrebno za dűšno zveličanje. Ki to spozna pa si prizadevle pobožno živeti, on postane sveti, Bog bo ednok njegov večni delež v nebesaj, kak je on delež svetnikov i blaženih, ki so živeli v vseh časaj

„Jaz šćém postati svetnik!“ To je skleno tůdi eden

plemeniti mladenec, od šteroga vam ščemo tū ednodrūgo povedati.

Leta 1912. dec. 20. na svetek Srca Jezušovoga je mro v Řimi v nemškem zavodi po štiridnevnom betegi mladi dūhovnik, Ivan Ŕoasini. Gda se je njegova dūša odločila od tela, pa so bile opravlene potrebne molitve, je stano P. rektor, šteri je pri njem klečao i molo pa je s skuznatimi očmi pravo gojencom, ki so šče klečali v sobi: »To je zdaj mro svetnik.« Vsi, ki so poznali Ŕoasinija, so ga meli radi pa so ga pošćivali. Njegova pobožnost, skromnost pa prijaznost, njegov celi nastop so spominali na sv. Alojzija, šteroga poseben varovanec je mogeo biti pokojni Ŕoasini.

Ivan Ŕoasini se je narodo l. 1887. sept. 5. Bio je sin bogatoga lekarnara (apoterara), Mikloša Ŕoasinija v lepom mestu Ğradiška. Od svoje matere se je v ranoj mladosti navćo moliti pa z veseljom slūžiti Bogi. Mater je zgūbo, ka je še nej bio 5 let star. Njeno smrt so njemi nej oবাদili, zato je molo nekaj ćasa vsaki večer molitev »Pozdravlena bodi Ŕralica« za zdravje svoje matere. Gda je pa že nej mogeo duže prenašati, ka ne bi šo gledat matere, se je skrivoma potegno v njeno sobico, pa da je je tam nej najšeo, se je milo razjokao pa jo je začno zvati. Njegova tetica ga je komaj pomirila, gda njemi je dopovedala, ka je mati v paradiži, pa ka jo on tam ednok najde. Dnevi njegove prve spovedi pa prećišćavanja so njemi ostali v svetom spomini celo življenje. Od toga ćasa je njegova pobožnost zmirom bole rasla do najsvetejšega svestva, štero je gostokrat pa rad prejemaao. Ivan je hodo najprle v šolo v Ğradiški; njegov vućitel, šteri šče dnesden žive, ga nemore prehvaliti, tak vrli je bio. Gda je bio star 10 let, je prišeo v Trst v gimnazijo. Tū je stopo pred njega svet ze vsemi svojimi slabostmi. »To je zaistino ćude vredno — je pravo plivanoš, ki je tistoga hipa bio v Ğradiški — ka je mogeo

Ivan med takšimi okolščinami občuvati svojo nedužnost. Bio je pa tak srečen, ka je najšeo ednoga pobožnoga, vučenoga spovednika, šteroga je bogao, je dosta molo, pa je živo samo znanosti pa včenjej. V počitnicaj je prišeo vseli domo v očino hižo, pa je prineso s sebov vsako leto jako lepo svedočanstvo. Njegov oča je mislo, ka bo se včio za zdravnika, pa je zavolo toga bio jako presenečeni, gda njemi je sin povedao, ka on žele postati dūhovnik. Na konci oktobra 1906 je stopo Koasini v nemški zavod v Rimi. Te zavod je središče za bogoslovce z Nemčije, z Austro-Vogrskoga i z Švice. Nastavo je te zavod sv. Ignac. Koasini se je hitro privado na novo življenje pa je skrbno hodo poslušat predavanje na Gregorijško vseučelišče. Poleg vsega toga je pa bio brzen i dobrovolen dijak, ki je tūdi male lastivnosti profesorov meo na skrbi. Nej je pa držao znanstveno izobraženost za glaven namen; više je cenio izobrazitev značaja. V svojih sklepaj, štere si je tūdi zapišūvao, se gosto nahajajo té reči: »Greh ščem odūrjavati, želem postati svetnik, Srce Jezušovo pa Mater božo ščem goreče častiti, ves čas ščem vestno porabiti, hitro i rad ščem dopri- nesti vsaki čas žrtve, štere Bog od mene zahtevle.« Tem sklepom je ostao zvest do konca svojega življenja. To je držao za veliko miloščo božo, ka se je mogeo v Rimi, v središči kršćanstva pripravlati na dūhovniški stan. »Što šče moj vučenik biti, naj vzeme moj križ na sebe, pa me naj nasledūje!« Tūdi na Koasinija se je to nanašalo, tūdi on je meo znotrašnje boje, dvojenje v pozvanji, samo ka je vseli pravo: »Či je boža vola, ka bi jaz dūhovnik postao, potom me bo Bog pomagao v svojov miloščov,« pa je premagao v svetoj mirovčini pa z zavūpanjom v Boga vse težave. Leta 1907. maja 23. je dobo tonzuro, 23 junija dva prviva nižišiva reda. Pri tom si mislo na lepi zgled, šteroga more davati lūdem, kak to veli sveta Cerkev: »Gda lūstvi kaj čtete ali predgate,

stojte na viššem prostori v cerkvi, ka bodo vas vsi vidili pa čüli, ka tüdi teliko pomeni, ka morete v jakostnom življenji tüdi više stati od drüghih.« Na pitanje, kak je mogočo Kōasini povsedi tak veliki vpliv meti, čüjemo od vseh strani samo te odgovor: »Po svojem lepom zgledi.« Nej je meo nikaj posebnoga na sebi, sodelao je povsedi, tüdi pri igri, pri godbi, pri spevanji, znao je pa povsedi tak nastopiti, ka je dühovniška čast prišla vzeli do cele veljave. Dva zadnjiva nižišiva reda sta njemi bila podeljeniva l. 1907. jul. 15. pa si je pri tom napravo sklep: Čistost srca, bratovska lübezen, odločnost, oblast nad sebov, goreča molítev. Cerkev je ober vsega bole lübo. V tom si je etak mislo: »Z lübezni do Jezüša moremo mi biti zevsema napunjeni z lübeznostjov do Cerkvi, to lübav s tem kazati, ka bomo njo i njene odločbe kem bole spoznavali, ka mi v vsem tak čütimo kak ona, pa ka zmirom napredüjemo v vernosti i pobožnosti.« Na veliki hasek je bilo Kōasiniji, ka je bio postavljeni za verovučitela v nedelskoj šoli.

Što pozna žalostne šolske razmere v Italiji, on zna, ka se na jezere dece potepale, ki so se nigdar nej včili, pa ki se niti ne vejo križati i bogamoliti. Z pomočjov blagoslova svetoga Oče rimpapo se je leta 1891 nastavila v nemškem zavodi nedelska šola, gde so že prle goreči gojenci zavoda po nedelaj večkrat spobrali vküp vno go zapüščene dece, pa so je včili i pripravljali na prejemanje svestev. Dnesden ma ta šola šest razredov, pa se gojenci zavoda posvečüjejo s pravov navdüšenostjov za včenje male rimske dece. Kōasini je kazao veliko zanimanje za šolo, zato ka je tü najšeo dosta prilik, da je lahko bio na hasek düšam. To je bilo njegovo lübavno delo, ka je včio mladino veronavuka. Tüdi v tom deli je oživlao njegovo mišljenje pogled na Zveličitela, ki je veliki prijatelj male dece, pa si je etak mislo: »Jaz morem biti goreči, gda včim malo deco veronavuka, pa

morem vse, ka za nje včini, včiniti tak, kak je Jezus včino, pa z lübezni do Jezušā. « Mladina je lübila Koasini-
nija zavolo njegovoga prijaznoga i častivrednoga obna-
šanja. Vsako nedelo proti desetoj vüri je čakao deco
pred cerkvov, ka bi jo potom pelao v šolo k včenjej. Za
vsakoga dečkeca je meo par lübeznivih reči, pozvedavao
je po njuvih razmeraj, zahtevao je pa tüdi oster račun
od tistih reči, štere so se včili preminočo nedelo. Poleg
toga je pa znao jako dobro vtišati preglasno veselost
male dece, tak ka se je boža slüžba nej motila. On je
bio tüdi goreči širitel gostoga prečiščavanja pri mladini.
Leta 1908 je Koasinija obiskala velika nesreča; mro
njemi je oča, koga je jako lübo pa njemi bio jako zah-
valen. Odzvüna je Koasini odvrācao bolečine, odznotra
je pa postao jako strsnjeni. Takšega hipa se je obrno
k Mariji Sedemžalosti, pa se je od nje navčo, kak se
more ponižno vdati v božo volo. Zlasti je pa jako častio
Koasini svete patrone, ki so postavljeni za mladino, kak
sv. Stanislava Kostka, sv. Alojzija pa sv. Ivana Berch-
mans. Vzeo si je pa rad tüdi sv. Ignacija za zgled. Naj-
raj je opravlaol molitvi v čast presvetomi Srci Jezuso-
vomi pa žalostnoj Materi Božoj. Ešče na smrtnoj posteli
je preporačao te molitvi vsem, ki so bili v nemškom za-
vodi. Posebno rad se je pa spomināo blagoslova pobož-
nosti presvetoga Srca Jezušovoga, pa je vsaki den zmolo
rožni venec.

Leta 1912. junija 1. je s šestimi tovariši sprijāo di-
jakonat v Lateranskoj cerkvi. Njegova lübezen do dühov-
ništva je temduže bole rasla, čimduže bole je spoznavao,
kak velika je njegova naloga. »Dühovnik ma visiko čest
— tak čtēmo v njegovih zapiskaj — on spoznati da dü-
šam Boga. Či je Bog zavüpāo düše na nas, potom žele
s tem v naše roke položiti nezmeren kinč svoje Krvi;
s tem nam da poseben dokaz svoje lübezni i zavüpanja. «
Koasini je stao na pragi dühovniškoga stana. Leta 1912

okt. 28. je sprijao sveto posvečüvanje, na den Vseh svetcov pa, šteri den je bio leta 1912 tüdi svetek Srca Jezušovoga, prvi pétek, je darüvao v lepo okinčenoj cerkvi svojo prvo sveto mešo Gospodnomi Bogi. Nišče je nej mislo, najbolje pa Koasini nej, či že prišestno leto na god Srca Jezušovoga vzeme Gospod njegovo življenje. V bliščečoj mešnoj opravi je stopo pred oltar, pa se njemi je srce napunilo z veseljom i z blaženstvom. To je bila tihotna meša z lepov slovesnostjov, štera slovesnost se je dokončala z posvečenjom i hvalodavanjom presvetomi Srci Jezušovomi.

Samo sedem tjednov je bio Koasini dühovnik, pa tej njegovi kratki dnevi so bili tak popolni pred Bogom, kakše more preživeti samo goreči častivec Srca Jezušovoga. Ves te čas je bio za njega miren, resen čas včenja, šteroga najvažnejši del je bila daritev svete meše. Najraj je opravlaio sveto mešo ob tričetrti na šesto vüro, sledkar pa z zdravstvenih ozirov ob šestih, pa se je vsigdar držao natenko cerkvenih predpisov. V nedelo 15. decembra leta 1912 je meo eošče v cerkvi zavoda veliko mešo, odvečara večernico, večer je pa igrao na gosli. Decembra 16. bi mogeo mešüvati ob čestih, samo ka je nej prišeo. Gda so ga po dugom čakANJI šli iskat, so ga najšli, ka je bio v posteli pa je bio betežen. Včasi so pozvali zdravnika, šteri je po kratkoj preiskavi spoznao nevaren beteg, pa je odredo, ka bi ga opererali. Kvasini se je nikaj nej tožo, nego njegov obraz pa mili zdihaji so kazali, ka trpi velike bolečine. Svoje bolečine je zdrüžo z Jezušovimi, pa je tüdi v betegi ostao pokoren svojim predstojnikom. Gda so njemi naznanili, ka bo opererani, je pravo: »Kak Bog šče; jaz sam na vse pripravljeni, ka vi za dobro spoznate; jaz ščem samo božo volo spuniti.« V sredo, 18. decembra, odvečara je bio opererani. Gda so ga pitali, či se boji, je odgovoro: »O nej, jaz sam se zevsema Bogi darüvao, pa sam pripraven mreti, dugo trpeti ali

pa ozdraviti, kak to žele Bog. Operacija je bila dobro opravljena, nego zdravnik so zato li nej meli dosta vüpanja. Zvužgala so se njemi tüdi droba, pa je beteg bio čimduže bole nevaren. Za betežnika je nej bilo več pomoči. Po operaciji je zato li pravo, ka so bolečine popüstile, pa ka se počüti bolše. Ğda so njemi povedali, kak težka je njegova bolezen, je sam proso svestva za mirajoče, štera je na drügi den sprijao z najveššov pobožnostjov. Njegovi tovarišje so neprestano molili za njegovo ozdravlenje. Koasini je pa ostao do zadnjega zdihaja svojega življenja za zgled, tak dobrovolno je prenašao bolečine vdani v božo volo. Ešče tisti den odvečara se je zahvalo vsem svojim tovarišom za lübvav, pa je je proso, naj njemi odpüstijo vse hibe, štere je znabiti včino pred njimi. Dneva 30. decembra zajtra ob treh je gučao tak črstvo i jasno, kak gda je šče zevsema zdrav bio. Večkrat je prepороčo svojo düšo Bogi v roke, je obüdo vero, vüpanje i lübezen, obrno se je k Materi božoj pa k presvetomi Srci Jezušovomi. Pogostoma je küšüvao razpetje pa pri tom molo: »Naj se zgodi v vsem Tvoja sveta vola!« Proso je tüdi svoje tovariše dühovnike, naj pri svetoj meši molijo za njega. Največ se je pa pogo-varjao od nebes, edno celo vüro dugo, z veseljom pa z mirovčinov. Medtem so njemi roke postanjüvale mrzle, na čeli se je pa pokazala smrtna rosa. Okoli sedme vüre je prišeo k njemi düševni voditel pa ga je pitao, kak se počüti. Kosini je odgovoro: »Ešče ne merjem, zato ka se čütim močnoga.« Komaj je pa šteo düševni voditel oditi, pa so ga že pozvali nazaj, pa gda je stopo v sobico, je vido, ka Kvasini mira. Nato so prišli naednok vsi gojenci pa so molili. »O pater rektor — je pravo Koasini — povejte vi vsem, kak velika je bila dobrota boža za mene!« Več reči je nej prišlo na njegova vüsta. Smrt se je približavala. Med rečmi rektora: »Jezuš, tebi živem; Jezuš, tebi merjem; Jezuš, tvoj sam živ i mrtev« pa

»Zdrava bodi Marija« je zdehno Koasini svojo dušo pa jo dao nazaj Stvoriteli. Njegova smrt je bila tak genliva, ka je nigdar ne pozabije, ki so bili nazoči. Tak mirno je ležao na posteli, roke je meo k molitvi sklenjene, v njih razpetje, kak či bi spao. Pater rektor je bio pri njegovoj desnoj strani, pater Hilgers na levoj strani, pater špiritual je pa molo molitve za mirajoče, okoli so pa klečali gojenci zavoda pa so se skuzili. Te skuze so pa prihajale bole z genlivosti nad tak lepov smrtjov, nej pa od bolečin, štere pozroči ločitev. To je bila Koasinijova zadnja daritev za god Srca Jezušovoga. Decembra 21. odvečara so ga sprevodili med milim zvonjenjom na pokopališče pa so ga položili k večnomi počinki.

Slava njegovomi spomini, večni mir njegovoj duši!

Sprevod.

Prišlo je vküp več lüdi na enoj železnici. Pogučavali so si prle od posvetnih dugovanj, nazadnje pa tüdi od vere. Zlasti eden gospod pa edna gospa sta se jako zanimala za te predmet.

Gospod: — Ja, znate gospa, jaz samo to pravim, ka je zadosta, či je človek pošteni...

Gospa: — Kaka ka je zadosta, ... dostakrát ešče znam preveč.

— Pa ešče jaz to mislim, ka človek tüdi tak lejko brezi greha žive, či ravno ne de hodo v cerkev.

— Vidite, gospod, jaz tüdi tak pravim; poznam pa več takših samcov, ki so svojo pobožnost vse v zapeček zmetali, pa so zato li vrli ostali.

— Vi mate prav, gospa! Veseli me, zato ka vidim, ka vi razmíte glas našega časa.

— Či vam je po volji, včasih povem edno z godbico, štera potrudi te moje reči.

— Prosim vas, gospa, rad bom poslušal. Pa da sam jaz tak novinar, ki pišem novine, zato to lejko popišem svojim čtevcem.

— Jaz vam jako rada povem! Zadnje dneve sam se podržavala pri ednoj bogatoj hiži, gde je služo tudi eden veren stari sluga. Te sluga — kak so to meni tam pravili — je nigdar nej hodo k meši, zdravemarje je tudi nej znao moliti: z ednov rečjov, z duhovniki je nigdar nej meo posla pa se je za nje nej brigao.

— Zagotovo je bio kotriga kakšega slobodnozidarskoga društva, jeli pa?...

— To ne vem, zato ka sam nej pitala; nego to edno je istina, ka je pošteni samec bio.

— Vidite, gospa, ka sam prav pravo!

— Na vsaki način ste dobro povedali! Da je te sluga bio tak veren pa pokoren, so ga skoro tak meli pri hiži kak kotrigo družine.

— Vej si je to tudi zaslužio. Pa či vi pravite, ka je nikaj nej vervao?

— To je istina, ka je nikaj nej vervao, zato ka se je za vero nikaj nej brigao.

— Te je pa tak živo ka slobodnozidarec?

— Zevsema tak! Nego ednok je te sluga samo zbeležao, pa je družina z strahom opazila, ka se njemi približavle smrt.

— Jeli pa, ka je nato hižni gospodar pozvao k njemi duhovnika?

— Nej je pozvao. Vej je sluga brezverec bio, pa so zato tak mislili, ka brezi duhovnika šče mreti.

— To so čedno včini. Rad bi pa znao ime te poštene družine, ka bi jo zoznano s svojimi čtevci. Pa pravte samo dale, gospa, zato ka me to jako zanimle.

— Veren sluga je za nekelko dni mirno premino z

toga sveta. Da so ga pa z cerkvenim obredom nej mogli pokopati — vej je od cerkvi nigdar nanč čüti nej šteo, zato ga je hižni gospodar s sveckov precimbov dao spravit v zemlo.

— To je lepo!!... Te so pa nej bili tak zaostani, ka bi dühovnika prosili za cerkvene ceremonije.

— To so nej včinili! Dühovnik je nej mogo eo prepovedati cerkvenoga sprevoda, zato ka so ga to nanč nej prosili.

— Po takšem so mogli nekaj napraviti.

Staroga, pokornoga slugo so brezi križa pa brezi dühovnika nesli na tisto mesto, gde so ga nakanili pokopati. Gda so ga püstili v jamo...

— So znam kakši govor držali nad njim ali pa slovo jemali od njega?

— Ja, to je včino sám hižni gospodar.

— Ešče pomlite, ka je pravo?

— Od reči do reči vam povem, či vam je po voli.

— Prosim vas, gospa, povejte mi, ka si zapišem za svoje novine.

— Jako rada vam povem! Govor hižnoga gospodara je bio kratek pa se je etak glaslo: *»Tū počivle moj sirmak Pinči! Istina je, ka je zadnje dneve bio malo čeme-rasti, nego bio je zato: vrli pes do groba.«*

Zdaj je sprevido gospod novinar, ka je te pokoren sluga, od šteroga je gospa pravila, ka je na vero pa na dühovnike nikaj nej dao, nej bio človek, nego je bio četveronogati cucko.

Vsi, ki so te pogovor čüli, so se zdaj jako začnoli smejati, pa so prostozidarskoga gospoda v takšo sramoto postavili, ka je pri prvoj stavi skočo z vlaka pa odišeo, ka so ga več nej vidili.

Tolažilna pisma našim vojákom i njihovim drágim.

I.

Vojáki na bojnom poli.

Drági sinek! Ti si zdaj nej kmet, nej hlápec, nej delavec, voják si. Dobo si častno imé, štero káže na tvojo zvišeno dužnost. Vojüvati, boriti se moreš. Za koga? Glej milijone za mejami tvoje dráge domovine, šterim proti nevarnost. Nevarnost večna i časna kaže svoje pogübonosne zobé na tvoje dráge, da bi je požrla. Ne veš morebit, ka je sovražnik, proti šteromi se boriš, prisežni neprijatel katoličanske vere? Ne veš, ka svojo krivo, razkolniško sili na vsakoga, koga podjarmi, v šteroj pa ne ga zveličanja?

V nevarnosti je tista vera, štero si podedovao od svojih mili starišov, v šteroj si skleno zakov z svojov lübov tovarišicov, na štero si včio svojo drágo, drobno dečico. Tisti oltár, pred šterim si dobivao teliko tolažbe, teliko düševne hrane, šče neprijátel podreti i namesto njega postaviti svojega brez hráne, brez vretine, pri šterom so nešteti milijoni düš odreveneli i se večno pogübili.

V nevarnosti je tvoj dom, tvoja mila domačija, v v šteroj ti je zibel tekla, tista skromna hišica, kde si beli den zagledno, kde si kak dete se igrao po cvetécih travnikah, po zelenih logáh, kde si letao za metüleki, poslüšao ptičje pesmi i je z blaženim čütenjom dale žvrgoleo.

V nevarnosti je tisto blágo srcé, na štero si telikokrat naslono v radosti i žalosti svojo glavo i pravo genjlivo: »moj oča lübléni, moja drága mati.«

V nevarnosti je tista verna düša, štero si si pred

božim oltárom zvalo za tovarišico za celo življenje, šteroj si darüvao lübézen svojega mladoga srca i njej vernost oblübo do hladnoga groba.

V nevarnosti je tvoja drobna dečica, štera te je tak lübko znála zvati: »ajtek lübléni,« ali konči se ti nasmejati, kda si je v lice zagledno i v njem samogasebe ová-
rao pa pozábo pri njej ves trüd i težáve svojega žmetnoga stána.

V nevarnosti je en starček mili, vnogotrπέči, tvoj apoštolški kral, vladár i čuvár tvoje domovine, kde si rešen od jezerih nesréč, vnogokrat brezskrbno, vesélo živo. —

V nevarnosti je veliki broj tvojih poznáncov, sorodnikov, brátov, sestér i dobrotnikov, šteri vsi na tébe mislijo, te z svojimi molitvami podpirajo i te srčno, z skuznimi očmi prosijo: trdno stoj, bori se, vojsküj se, reši nas!

Tak, sinek drági, ti vse kriči, vse kaj je k tvojemi srci priráščeno: vojsküj se za nás, reši nas! Tak ti ječi tvoje málo dete, tak stári stariš, tak vladár svecki, tak vere pazitel, dühovni tvoj pastir.

Vojsküj se zato, reši svoje dráge, vküppoberi vse svoje moči i je darüj za svojega Boga i svoj mili dom, šteroga ti Bog zapovedáva lübiti, kak samoga sebé.

Istina, težáven je boj. Noč i den biti v strelnih járkaj brez svetlobe, brez toploče; dregetati na dugi strážaj, opešati na mučnih hojaj, zatajiti se v jestvini, pitvini, v legi, v spanji, brez cerkvi, brez meše, brez spovedi, brez prečiščávanja biti nešetokrat, težko je to. Znam, ka se ti krči i krvavi dostakrát srcé i düša ti je pobita pa tužna. Vse to znam, pa li te prosim v svojem i vseh tvojih dragih imeni: vojsküj se, reši nas! Včini, kaj moreš, postani celi junak! Dušnavest ti naj na oči nikdár ne vrži, da si ne spuno mile prošnje svoje vere, svoje domovine v skrájnoj nevarnosti.

Tolaži se, ne je zaman té boj! Jezerojezér src zdi-

gáva svoje peroti v goréčih molitvah za tébe noč i dén. Če bi ti vido pobožne dūše moliti za tébe, razjokao bi se i pripraven bi postao še mreti za njé, ki te tak lūbijo. Či bi ti opazo malo dečico, kak vrelo pošila prošnje za té pred Marijino materno srcé, bi kūšno svoj meč i tak ga potégno, naj obraniš ž njim té nedužen drobiž. Če bi ti mogo prešteti vse tiste dáre dūševne i časne, štere je smilenost zajéla z odprtih, tebe lūbéčih src i tebi, za téqe odpostála v večni raj i po zemelskom domi, dol bi poklekno, na nébo bi se zgledno i jočič bi hválo dao Večnoj Smilenosti, ka ti je teliko vretin smilenosti odprla.

To naj te tolaži, sinek lūbléni, i tista pláča, štero za svojo borbo v nébi dobiš. Jezuš de tvoj plačnik, Marija ti ga dá záto ka si tak lūbo njega i njegovo deco, svoje bližnje, ka si svoj žitek v nevarnost postavo za njé.

Tvoj dūhovni pastér.

Posvetilna Molitev.

*Slūžbena Molitev Sombotelske pūšpekija 1915-ga leta,
1.-ga januara.*

Gospon Jezuš, komi je nebeski Oča v dedščino dáo národe i v posestvo celo zemlo, k tebi se obrnémo v težavnih dnevaj skūšnje ino te vrelo prosimo, vzemi v obrambo svojo dedščino, našo vogrsko domovino, krvavečo se pod vdárcom boja. Spomeni se pobožnosti naših očakov, ki so se za slávo tvojega Imena borili; spomeni se krvi mantrnikov, štera je na to zemlo tekla; spomeni se molitve verespovednikov ino devic, štera se skoz jezero let zdigávrle k Tebi za bláženstvo domovine. Tak vnogokrát smo že kušali moč tvoje obrambe vu vremeni nevarnosti, ka zdaj s vūpanjom stopimo pred prag tvo-

jega oltára v težavnem časi, kda boj teče na življenje i smrt. Prosimo tvoje presvéto Srcé, ki je to držanje v svojo lübezen sprijelo: naj vleje na nás svojo od vse vučenosti vekšo lübezen; naj milostivno dopüsti, da na-

Darüvanje Srci Jezušovomi.

šega apoštolskoga krála, ki korono svetoga Števana nosi, püšpeke naše domovine, svetske oblásti, junačko vojsko ino vse verne Njemí posvetimo.

Tvoje božansko Srcé je oblübilo, da nas s obilnost-

gov svojih blagoslovov obda; da mir, podporo i tolažbo podeli vsem tistim, ki je častijo. Ovo, mi vsi, podložniki stiskane vogrské domovine, se posvetimo zdaj tvojemi presvetomi Srci ino prosimo miloščo zmáge vu pravičnom boji za pravico, i blagoslov stálnoga mira. Tvoje presvéto Srcé je s prelevanjem svoje dráge krvi zmágalo neprijátla zveličanja človečega roda. Prosimo te, dopusti, naj bo to zmagovito Srcé zmagovita zastava naše vojske, vüpanje trpečih starišov, tolážba zapuščenih dovic i sirot. Vzemí té národ v svoja očinska naroča, kak si vučenika lübezni na predvečer svojega trpljenja k Srci stisno. Ti, ki neščes smrti grešnika, včini, ka de tvoje božansko Srcé blážení počitek naših v boji zgüblenih junákov.

Prikapči žive tak tesno k sebi, ka se nigdár več od tebé ne odtrgnejo. Zažgi v naših srcah plamén svoje lübezni! S veséljom ti dámo svoje srcé, da je spodobne včinis po svojem Srci.

Známo, da smo nevredni tvoje milošče, da smo si zaslüžili z svojimi grehami te grozen vdarec, šteri nam teži domovino i njo správi vu veliko žalost. Ali zdaj v hipah té velke nesreče spoznamo svoje slabosti, i s pokorov, iz srca izvirajočov, prosimo tvoje milostivno Srcé za odpüščenje.

Novo zavezo želemo sklenoti z Tebom, štera zaveza nam naj zagotovi za nevseveke tvojo očinsko lübezen i zmožno obrambo. Kak je stári zákon daritvih krv zapečatila; pečat pa novoga zakona je tvojega svetoga Srca krv bila: spodobno vzemi, kakti zalogo naše posebne zaveze krv naših bratov, štera teče na bojnih poláj, štero Ti darüjemo zdaj za slávo tvojega svetoga Imena i zednim za odpüščenje naših grehov.

Daj, da v svetoj zvezi z Tebom vredni bodemo vživati blagoslov mira, i potom zemelskom potüvanji, štero v tvojoj zvestnoj slüžbi želemo preživeti, vredni postanemo s tvojimi odičenimi Sveci v domovini večnoga

míra moliti Tebé, ki s Očom i Svetim Dühom živés i kralüješ na vseh vekov veke. Amen.

Molitev

XV. Benedikta rimpape za mir.

Sladki Jezuš, tvoje presvéto Srcé je naša zadnje zavetje v tom grozovitom boji, šteri národe i držanja pretrosi. Bog milostivnosti si, vzemi záto od nás té grozen vdarec; král mirá si, — prosimo te — daj nam nazáj tak močno želen mir.

Presveto tvoje Srcé je razlejalo svojo lübezen po tom sveti, naj bi preminola vsa nezložnost ino jedino lübezen kralüvala nad lüdmi. S sočütjom je napunila vsaka človeška nevola tvoje presvéto Srcé, dokeč si tü na zemli živo. O daj, da se to dobrotivno srcé na pomilenje gene proti nam v toj težkoj vöri, gda nas čarna pošást odörjávajnja i strahovitnoga klanjá teži.

Naj se ti milijo vnoge žalüvajoče matere, ki za življenje svojih sinov trepečejo; vnoge rodovine, v šterih za svojega zgüblenoga podpirača točijo vrele skuzé; naj se ti mili tá nesrečna Europa, štera se bojati má, ka de v püščavo premenjena.

Pobüdjávaj misel mirü v düšaj vladárov i národov. Včini konec nezložnosti, štera med národami vláda. Včini, ki si nas s svojov svetov krvjov odküpo, ka do se lüdjé znova z küšcom pazdrávlali v znaménje mira. Nekda je sveti Peter apoštol etak skričao k tebi: »Reši nas, ár se pogübimo!« i ti si milostivno, poslühno njegovo prošnjo vtišavši burkajoče se morje. Zgledni se tüdi na nás milostivno, ki si s stálnim vüpanjom zdihávlemo k tebi, pa podeli razburkanomi sveti mir i pokoj!

Mati naša, sladka Devica, tudi ti nam pomáčaj; kak si nas vsigdár bránila v težkih skúšnjavaj, tak tudi zdaj nás bráni i v mogočno svojo Obrambo vzemi. Amen.

Devica Marija sprosi nam od svojega Božega Deteta mir!

Nasledüvanje Marijino.

Vüpanje je lejšajoče vrastvo za žalost.

Kak sam bila — tak pravi Marija — v veri vsigdar stanovitna, ravno tak sam nigdar nej zgübila vüpanja.

Najvekši del življenja sam preživela med zdihavanjom pa med jočom, pa so mi dnevi bili puni bridkosti pa trplenja.

Istina je, ka sam mela vnogo veselja v svojem Sini, trpljenje pa, štero je na njega čakalo, mi je napravilo dosta bridkih vür pa velike bolečine.

Jaz sam ga povsedi vidla v trpljenji pa v mokaj, pa

sam ga nazadnje mogla viditi od vseh zapuščenoga se mantrati, mrejtí pa dūšo zdejnóti.

Pa sam zato nigdar nej zgūbila vūpanja, ka ednok bo konec vsemi vnogomi trpljenj, on stane od smrti, pa bo z menov vred šo v domovino večnoga veselja i blaženstva.

Vūpanje je bilo to, ka me je zmirom tolažilo, krepilo, navdūšūvalo, pa me v najbridkejšoj žalosti z blaženim čūstvom napunilo.

Ki se v Bogi ne vūpa, ma pokvarjeno dūšo pa se pogūbi, kak se tūdi cvet posūši na vročem sunci.

Što pa močno vūpa v Bogi, što verje pa se vūpa, ka njemi Bog po časi zbolša okolščine, med šterimi žive, on sam sebi davle pogum, pa njemi nej trbej tolažbe drūgih lūdi.

Krščanski človek, naj bo kakkoli žalostno pa nevolno njegovo zemelsko življenje, se more vsigdar vūpati, ka ga na ovom sveti čaka velko blaženstvo.

Bog je jako zvesti v spunjavanju svojih oblūb. Vsigdar je spuni verno pa stanovitno, pa nam v nebeskom kralstvu podeli tak velko veselje, kakšega veselja si naša pamet nemre domisliti pa nej zapopasti.

Draga moja dūša, či bi se včasi vse trpljenje pa nevole zemelskoga življenja na tebe sipale, niti te ne zdvojiš, či ti samo v srci pa v dūši živé vūpanje v nebesko radost i blaženstvo. To bo te najmre zmirom opominalo, ka se ovoga sveta blaženstvo pa veselje samo po toga sveta trpljenj lejko zadobi.

Brščas si že sprevido, ka se v lūdeh ne more zavūpati, zato ka ali ne spunijo, ka obečajo, ali se pa z svojega obetanja zevsema spozabijo.

V Bogi se pa tūdi te lejko vūpaš, či si grešio, zato ka je on neskončano smileni. Tvoje vūpanje pa more prihajati z očivesnoga požalūvanja pa s pravoga namena, ka se pobolšaš.

Što ne požaluje svojih grehov, pa što nema prave vole se pobolšati, on naj nikaj ne vüpa!

Samo tisti dobi dar i plaćilo, što požaluje grehe. Što je pa zakrknjeni v grehi pa v hüdöbijaj, njega čaka ostra kazen.

Dotečas, pokeč žive v tvojem srci vüpanje na večno življenje, te vse bridkosti pa nevole celoga sveta ne bodo mogle premagati pa za nesrečnoga včiniti.

Či se ti godi slabo, pa bridkosti obdajajo tvojo düšo, potom se hitro zgledni poti nebi, pa si misli, ka de tam konec vsemi trpljenji!

Bolezen, trpljenje, zaničüvanje, zapüščenost od lüdi, vse, ka nevol pa bridkosti te samo more zadeti v tom zemelskom življenji, pa ešče smrt de ti lejka, pa nej strašna, či se tolažiš z vüpanjom na nebesa.

Draga moja düša! Vüpaj se v Bogi, v tvojem dobrom Gosposdi, delaj vsigdar dobro, pa de ti srce pa düša vsigdar mela potreben mir.

Nasledüj mene!

»Vk«.

Kak častijo Marijo imenitni lüdje na sveti.

Sv. Števan kral je zkažüvao svojo naklonjenost do Nebeske Kralice med drüгим tüdi tak, ka je siromakom vsaki den delio almoštvo pa je v siromakaj poštüvao drüžino nazarenske svete Device. Večkrat se je zgodilo, ka se je preoblečeni med siromake potegno, tak ka so ga tej nej poznali, pa je takšega hipa večkrat čüo, kak so ga ogrizavali pa grajali mesto zahvale tisti, ki so menje almoštva dobili. On je pa to nikaj nej marao, pa je kak »ponizna službenica Gospodnova« etak molo k Mariji: »Oh, nebeska Gospa, Kralica vogsrske države! Zahvalim se ti, ka se tak obnaša proti tebi tvoje siromaško lüstvo.

Či bi se sovražnik obnašao tak proti meni, bi se znabiti maščüvao, od tvojih pa od tvojega sv. Sinü siromakov pa to ne zamerim!

Sv. Margeta, kralica Šotlanda, je vsaki den šesterim siromakom oprala noge pa je več sirot pogostila pri svojem stoli tak, ka njim je sama dvorila, naj bi tak postala podobna poniznoj Nebeskoj Kralici.

IV. Vladislav, polski kral, si je hčer vojvode Niverna samo pö tem pogojom zaročo, či si mesto imena Marija, kak so jo detečas zvali, zvoli ime Alojzija, zato ka je nej držao za vredno, ka bi zemelska vladarica nosila veličastno ime Nebeske Kralice.

Šebeštjan, portugalski vojvoda, je svojo pobožnost do Nebeske Gospe tak spunjavao, ka je vsaki den v določenom časi opravlaio edno ali dve molitvi pa se je pri tom nej dao motiti od nikšega posla. Ednok je povsem nedovedoč šo na lovino celi kraleski dvor. Že so vsi bili k redi pripravljeni, samo vojvodo Šebeštjana je šče nej bilo. Nemirovno so ga čakali, zato ga je naddvornik šo iskat. Najšeo ga je pri molitvi. Na pitanje, zakaj se ne pašči, je odgovoro: »Prle kak bi opravo svojo pobožnost do nebeske Matere, si jaz ne sedem na konja.« Vsem je služilo to kak lepi zgléd.

I. Janoš, portugalski kral, je vsaki den opravo kratko molitvico v čast sv. Devici, pa či njemi je što šteo kakše veselje spraviti, je to najležej tak dosegno, či ga je nasledüvao v toj pobožnosti.

»Vk.«

Vojvoda postao püščavnik.

Izurad, vojvoda kastilijski je s svojim vnogim imanjom bio tak, kak Šalamon s svojim nesmernim bogastvom.

Šalamon kral je v resnici meo telko srebra kak smeti, zlat je pa tüdi na küpaj ležao v njegovoj zakladnici.

Godilo se njemi je dobro na sveti; privoščo si je tudi vse, ka so njemi poželele oči i vüsta, pa je zato li — kak sam pravi — gda je oküso vse nasladnosti, to sprevido, ka je vse samo jalnost, pa njemi je drugo nej ostalo, kak to, ka se je navolo vsega pa ga je šče pekla düšnavest.

Ednako je bio tudi s svojim imanjom španjski vojvoda Izurad. Lepa palača, zverinjek, krasna pola i logovje — to vse njemi je nej moglo spraviti tistoga veselja, štero si je želelo njegovo srce. Zato se je odločo, ka bo šo v püščavo, pa bo živo kak püščavnik. Njegovi so ga strašili, ka bo v püstini mogeo od glada mreti, ka ga pojejo zverine, pa to vse je njega nej več moglo zadržati. Odpravo se je na pot, pa je niti henjao nej prle, pokeč je nej prišeo do sirijske püstine.

Tü je te najšeo, ka je iskao. Tihota je bila takša, kak či bi zmirom bilo polnoči, drugo je nanč nej bilo kak tihota. Nej je bilo loških grüšek, nej jagod, pa nej nikšega drugoga živeža ali korenja, s kakšim so se stari püščavniki navadno hranili. Vojvoda je postao tü jako lačen. Te si je začno premišlavati, ka je doma samo scinkao, gda bi rad kaj meo, pa njemi je sluga včasi prineso v srebrnoj posodi vse, ka je želo.

Tü bi bormeč zaman cinkao kakšteč dugo, poslühno ga nišče ne bi, samo kovranje bi znali zleteti vujška, šteri so okoli njega v püstini klükali korenje edne takše rastline, ka je podobna lipühi.

Kak si je to premišlavao, je ravno zleto vujška eden kovran pa je meo v klüni eden žaloš takšega korna. V tom je nej bilo nikaj posebnoga, nego čüdno je bilo to, ka gda je kovran leto ober vojvodo, je püsto s klüna koren, tak ka je te koren vojvodi v naročje spadno. Vojvoda je vzeo koren, ga je oküso, pa što bi znao popisati njegovo čüdüvanje, gda je vido, ka je koren téčen

kak fino jaboko, pa je hranilen, kak kakša dobra mesna hrana. Takše rastline je pa bilo obilno v püstini.

Vojvoda je včasi meo jako dober obed, zato je poklekno pa je z zahvalnov dušov poveličavao Boga, rekoč: V tebi se vüпам, o Gospod, pa nigdar ne bom vkanjeni!

Tam v püstini je potom lejko Bogi služo, nišče ga je nej mešao, Bog ga je pa obilno blagoslavlao, zato ka se je tak močno vüпao v njem.

„Presveto Srce Jezušovo, vüпам se v tebi!“

Kratke molitvice, tak zvane zdihaje so radi molili svetniki.

Svetijo čevje i duševni voditelje ne morejo zadosta preporačati to lepo navado, s šterov si svoje srce najležej pa najbolje sigurno zdignemo k Bogi pa si odpremo vretino vseh milost, štere so nam potrebne. Sveta matikerkev je pa navezala k tem kratkim molitvicam bogate odpüstke, ka bi nas s tem nadigavala, ka bi je kembole pogostoma molili. V spodanjih vrsticaj želemo govoriti od edne takše kratke, nego posebno hasnovite molitvice, štera je med katoličanskimi verniki jako razširjena i štera se etak glasi: »Presveto Srce Jezušovo, vüпам se v tebi!« Kelkokolikrat opravimo to molitvico, zadobimo vseli 300 dni odpüstkov, štere je dovolo sveti Oča, Pij X. — P. Pettegham je začno najprle razširjavati to kratko molitvico, pa jo je on sam dostakrat zlasti na to porabo, ka je ž njov trdokorne grešnike na smrtnoj posteli pridobo, ka so se spokorili. Či je vse njegovo nagovarjanje i opominanje bilo zaman, je vse včino, naj bi mirajoči spregovorili konči te reči: »Presveto Srce Jezušovo, vüпам se v tebi!« Či se njemi je to posrečilo, potom je zapisao te reči na eden žaloš papira pa je je obeso gde

poleg betežnika, tak ka je je betežnik lejko vido. Te kratke reči so dosegnole, ka je vnogo prošenj bilo čudovito poslühnjjenih. P. Pettegham sam pravi: »Ta molitvica da moč tistim, ki so v dvojnost spadnoli, omejša trdokorne grešnike, pa zbüdi zavüpanje v tistih, ki so postali male vere.« Spuni se oblüba, štero je dao Odküpiteo blaženoj Mariji Margeti: »Grešniki najdejo v mojem Srci neskončno morje smilenosti.«

Z Belgijuma se je ta molitvica hitro razširila na Francosko, na Angležko i Nemško; na Vogrskom je že tüdi jako razširjena. Ta molitvica ma čudovito moč, to pa zato, ka se Bogi jako dopadne, či pravimo, ka mammo v njem vüpanje, zato ka se s tem ponizimo pred njegov velikostjov. Svetoj Gertrudi se je je ednok prikazao Zveličitel pa njoj je od zavüpanja pravo ete reči: »Stanovitno vüpanje da moč düši, ka mi rani Srce. Tista močna vera, ka jaz mam zmožnost pa volo, ka njoj lejko v vsakoj zadevi na pomoč idem, ma zmago nad mojav smilenostjov, tak ka mi je nemogoče se ločiti od takše düše.« Za sveto Gertrudo je bilo vüpanje vretina vseh milosti; ona pravi, ka je zadobila vse milosti po močnom vüpanji. Ednok je pitala Zveličitela, ka naj včini, ka bi zadobila čerezredne milosti, pa njoj je Zveličar odgovoro: »Samo vüpanje lejko zadobi vse.« Blažena Marija Margeta je pravila: »Najsvetejše Srce Jezusovo je zakladnica vseh milosti, ključ od te zakladnice je pa vüpanje.« Nega tak velike milošče, štere od Jezušovoga Srca ne bi mogli zadobiti. To je Odküpiteo tüdi oblübo svojoj službenici, gda je pravo: »Razglašüj sama, pa daj razglašüvati po drugih vsemi sveti, ka v podeljavanji milošč ne poznam ne konca ne kraja za tiste, ki je iščejo v mojem Srci.« Dobro si zapomlimo te reči: »ne poznam ne konca ne kraja za tiste, ki je iščejo v mojem Srci.« Dobro si zapomlimo te reči: »ne poznam ne konca pa ne kraja.«

Ta molitvica ma veliko moč v vsem düševnom i te-

lovnom trpljenji pa v nevolaj. Skušnja kaže, ka so se takše dūše, štere so že duga leta nej mogle premagati svoje strasti, po pobožnosti do presvetoga Jezušovoga Srca zevsema spremenile. Ta molitvica je tūdi betežnikom že dobila zdravje, ki so se z vūpanjom obrnoli k presvetomi Srci Jezušovomi. Najbole pa naj bo ta molitvica naš pripomoček v poskradnjoj vūri. Ki je obžalūvao svoje grehe pa se je s temi rečmi na jeziki ločo z toga sveta, on nigdar ne bo pogūbleni. Zato pa ne zamūdimo moliti te moitvice pri mirajočih. Bodimo apoštolje i razširjajmo to pobožnost pri vsakoj priliki. Z tem včinimo veliko delo za zveličanje emrtelnih dūš pa zan razširitev pobožnosti do presvetoga Jezušovoga Srca.

„Hk.“

Džündž pokorščine.

V letopisi cistercijancov čtemo sledečo zgodbico.

V ednom francoskom samostani je bilo pravilo, naj vsaki vkūp pobere drobtinje, štero se med obedom napravi na stoli, pa naj je potom poje, ka ne pride na kvar dar boži, či je ravno mali.

Bio je eden jako pobožen pa ponizen redovnik, ki je zdržavao ešče ta najmenša pravila z jako velikov skrbjov. Po ednom obedi, kak je navaden bio, je tūdi on pobrao vkūp drobtinje pa je je držao v roki; med tem je pa tak pazo na čtenje, štero je opravlaao eden redovnik, ka je zevsema pozabo, ka bi pojo tūdi to drobtinje. Kōmaj te je opazo, ka je nej zavžio drobtinja, gda je znamenje bilo dano, ka bi stanoli pa molili. Zdaj je pa že nej bilo več časa, ka bi je pojo.

Bio je zavolo toga v zadregi, gda je stano, pa ga je bilo sram pred Bogom, ka je nej zdržao pravila. Po

molitvi je nej znao, ka bi včino z drobtinjom, štero je v roki držao. V svojoj voli je nikaj nej šteo včiniti, zato se je odločo, ka odkritosrčno pove predstojniki, ka se njemi je zgodilo.

Predstojnik je poslühno, ka njemi je pravo prosti redovnik. Jako ga je veselilo, ka te redovnik tak ostro zdržavle redovnička pravila. Nazadnje ga je šče pitao : »Kama si pa djao tisto drobtinje?« »To je mam v roki« — odgovoro je redovnik pa je je pokazao predstojniki.

V njegovoj prgišči je pa nej bilo več drobtinja, nego je bio najlepši džündž. Té džündž se po svoj pravici lejko zove : džündž pokorščine.

„Hk.“

Marija rešitelica življenja.

Varet, dühovnik z Kamberga je na Kristušov vnebohod jahao proti kapeli, štera se je zvala »Dober Pastir,« ka bi tam na blaženom mestu slüžo sv. mešo. Za njim je šla edna sumлива postava, štero je on opazo, zato je hitro šteo nagnati konja, ka bi vujšeo pred napadalcom. Prle pa, kak bi to včino, je že razbojnik pri njem bio ga je smekno z mečom. Na veliko kričo se je lüdomorec prestrašo pa je odbežao v bližanji log. Dühovnik je pa segno z rokov tá, gde je lüdomorec smekno, zato ka je mislo, ka ga je težko ráno pa v velkoj prestrašenosti ne čüje, či ga boli. Ali kak se je čüdüvao, gda je vido, ka je pojas pa dühovniška obleka presmeknjena, škapuler pa, šteri je za tem bio, je celi ostao, pa njegovo telo je tüdi nej bilo ranjeno. Lüdomorcov meč je prišeo samo do škapulera, dale je nej mogeo predreti. Tak je občevala blažena Devica toga dühovnika, ka ga je nej zadeo smrten bodlaj, šteri njemi je bio namenjeni.

Cerkvene Novice.

Srbski poslanik pri Vatikanu. Vatikan se pravi rimpá-pova palača i celo njuvo cerkveno ládanje. Srbska vlada je zdaj obprvim poslala k cerkvenoj poslanika, naj té zagovárja zadeve katoličanskih srbskih podložnikov. Za poslanika je imenüvani Gavrilovič Mihál, glasoviten zgodovinar, bivši minister.

Opoščen zadnji slovenski dühovnik. Na Krajnskom, Koroškom i Štajerskom so do 30 dühovnikov po krivom pod zápor djáli, praj, ka so sovražniki države. Zvün ednoga so že zdávna vse izpüstili, toga po iméni Svaton-a pa v novom leti, tüdi brez vse preiskáve, ár so ga za nedužnoga spoznali.

Taborska kapela. Lübézen je znajdliva. Milioni naših vojakov so brez düševne tolažbe. Naj se njuvim düševnim potrebam odpomore, so na Nemškom napravili eden motor, šteri od postáje do postáje kapelo vozi. V kapeli je lepi oltár z naj-svetejšim oltarskim Svestvom, mesto za dühovnika, potrebne dvorjenike i ešče za dvá ranjenca. Oltár je z oklepom okován, da ga krugla ne more predreti. Zaistino sveta misel je najšla to gor!

Oblast svetinjice blagoslávlati za vojáke. Za časa boja je vsaki dühovnik oblast dobo, ka sme mesto škapulera svetinjico za vojáke blagosloviti, i ne je potrebno prle njim iz plátna škapulere gordevati. Vsaki voják záto dobi odpústke i obrambo Marijino, čeravno je ne bio mogoči škapulera vzéti prle domá, svetinjico njemi moremo samo domá blagosloviti dati i za njim poslati.

Zapomnimo si pa, ka té svetinjice na ednom kráji nosijo Srca Jezušovoga, na drügom pa Bl. D. Marije podobó. Drüge ne valájo. Blagoslovi je pa vsaki dühovnik tak, ka križ na njé vrže rekoč: V iméni Oče i Sina i svetoga Dühá. Tá oblast pa samo za vojáke i samo za časa bojne je dána.

Novi krški knezoškof. V Celovce na Koroško, odkod dobivamo lepe „Mohorske knige,“ je za knezopüšpeka ali škofa imenüvani dr. Hefter Adam, ki je bio predtem profesor na deželnom reálnom gimnáziji v Mödlingi pri Beči. Star je 43 let i rojen na Bavarskom. Ki ga poznajo, poročajo, da je pravicoljüben do vsakoga. Koroški slovensci dobijo v njem záto dobroga očo i zagovornika, čeravno je ne ž njüvoga roda.

Zročitev Srci Jezušovomi. Januára 1-ga so se po celom Vogrskom i v celoj Austriji po vseh farah slovesno zročili verniki Srci Jezušovovomi.

Pápa za naše sirote. Sv. oča je podelo za vogrske i austrijske sirote 100 jezér lir.

Ogenj i voda. Ruski car je darüvao svojim vojákom na jezere svetinjic i škapulerov, francoski vojni minister je pa naravnost prepovedao razdelitev pobožnih rečih za vojáke. Pa sta si tidva zaveznika?

Grofica — benediktinka. Dovica bivšega českoga namestnika, grofica Marija Coudenhove je napravila slovesne oblübe kak redovnica benediktinskoga reda.

Keliko dühovnikov je zdaj v vojski? Po celom sveti, kde se boj vrši, je 63 jezér dühovnikov v vojski. Niki so okrsbitelje düš, drugi pa, kak na Francozkom, kak navadni vojáki z puškov na rami.

Smrt v goricah Gospodovih. Gda je té krvávi boj nastano, so na Pruškom v Königsbergi vzéli prošti (prešpoti) vse štiri kaplane. Prošt Szadovski, ki je že precí meo više osemdeset let, je mogo sam vse oprávlati. Edno nedelo je dve meši slüžo i dvakrat predgao, ka je pa časa ostalo, je spovedávao. Pa vnogo jih je prišlo k spovedi. Za tri dni je držao svojim fárnikom den molbeni, šteroga njim je ešče predgao. Ali od predge dale ne mogo, vküp je spadno i v krátkom düšo izdehno. Lepše smrti si dühovnik ne more želeti.

Drüštvo sv. Jožefa na Gradi. Misijonarje, ki so z Celja na Grad v Gorico odišli, namenijo prenoviti svojo romarsko cérkev žalostne Matere Bože. V té namen so osnovali Drüštvo sv. Jožefa. Vstanovniki plačajo za vseli 100 K; dobrotniki za vsele 10 K; redne podporne kotrige pa po koroni na leto. Za žive i pokojne drüštvenike se slüži vsaki mesec prvo nedelo i na dva goda žalostne Matere Boža sv. meša v romarskoj cerkvi. (Naslov je: Misijonska hiša Grad, p. Miren. Primorsko. Görz.) Pokojni vojáki se tüdi smejo v to drüštvo dati spisati. Jáko priporáčami to drüštvo.

Sprejem v tretjired. V Črensovcih je januára slednjo nedelo 25 stopilo v tretjired sv. Frančiška, eden dečko, edna dovica, 15 deklin i 8 ženk zákonskih. — Návuk je tüdi bio té dén od dobrega zgléda, šteroga trétjeredniki dávati morejo. Navuk se je sükao v tom rédi: Kaj je dober zgléd? Kak se more trhtjerednik obnášati v cerkvi, na poti i domá. — Dober

zgléd je tisti, po šterom se moj bližnji vči dobro delati. — V cérkvi more tretjerednik ne samo se svéto držati, nego i drúge na to nagnoti, je opominati, če se slabo obnašajo i je cerkvenoj oblásti naznaniti, če ga ne bogajo. Ki se boji grajanja, je strašlivec, nema moči Kristušove, ne njegove lúbézni, ne pozna njega i ne bo od njega záto túdi spoznáni. — Na poti se more zatajiti v guči i poglédi. Ki vsaki kot natekne z svojim poglédom, ne more dobroga Bogá v svojem srci nositi. Ki se boji, ka do njemi gizdavce gučali — je zaistino gizdav, ár dúhovnikove reči, štere njemi on v iméni Jezušovom i njegove matere cérkvi glási, nešče sprejéti, sebé za več drži. — Doma vsaki svojega stána dužnosti popolnoma mora spuniti. Zlásti deca naj káže popolno pokorščino i naj ne odleti v cérkev, kda je krvávo trebe domá; žena naj lúbi možá i ga pridoti za tretjiréd, malo naj guči nad njim, več pa moli. Ka so ženske še ne dosta možkov genole za trétjiréd, je zrok, ka so nej takšega zgléda kázale, šteri bi moške geno na vstop v njega. — Tretjeredniška hiša ne smé biti jama razbojnikov, kde bi se tolvajije, grešna znánja, kártanja vršila. — Ne sme biti šnopsarska pivnica. Žganice trétjerednik naj ne pozna nej za sé i nej za svoje domače i težáke. Ali pa samo zavolo zdrávja i potrebe včási v zimskom časi k zajtrki. Ne tanáčiva se pa zato to nikomi, samo omeni zavolo človeče slabosti. Čerez dén piti ali piti dávati žganico je pa kaj strašnoga. Odtod shája pokvarjenost krvi i prevelika nagnjenost na nečistost pri tom lúdstvi, ár je žganica v njem potrošila vso moč protistánja v skúšnjávah. Rod pa rodi to za deo dá. More pa biti tretjeredniška hiša hiša smilenosti, kde vsaki siromak zavetje nájde, hiša pobožnosti, kde se skúpno moli, skúpno čte i *ne sme faliti ž nje Marijin list*, pa gde jé občin niti Novine.

4 K 70 f. Z **Dolnje Bistrice**: Rožman Lujza na sveče 2 K; Djürek Manka 40 f; Koštric Ana 30 f; Kreslin Ana na hoštije 10 K; Lonec Marija 1 K; Balažic Ana 1 K 20 f; Smolkovič Marija 2 K; na hoštije Lonec Marija, Balažič Marija vsaka 1 K; Črnjavič Marija na večer posvet 50 f; Kreslin Ana 4 K 26 f; tretjerednice 17 K 50 f; trétjeredniki 2 K 20 f. Z **Žižkov**: Žerdin Bára na hoštije 1 K; Grüškovnjak Marija 20 f; Kramar Treza 70 f; Gerič Bara na sveče 1 K; Režonja Magda na hoštije 20 f; Horvát Ána 1 K; Ritlop Ivan i Anton na hoštije 80 f; tretjerednice 13 K 48 f; Farkas Ana na hoštije 1 K; Bogdan Bára 1 K; Stanko Marija 40 f; tretjeredniki 2 K 62 f. Z **Trnja**: Horvát Marko 1 K; Zálig Štefan na krüh sv. Antona 1 K; N. N. na hoštije 1 K 20 f; Kotnjek Kata 1 K; tretjeredniki 4 K 30 f; tretjerednice 12 K 26 f. Z **Beltinec**: Deviški tretjeredniki i tretjerednice 4 K 30 f. Z **Ritkarovec**: Krošec Júrij na krüh sv. Antona 10 K. Z **Melinec**: Maršička 1 K. Z **Nedelice**: Jerebic Štefan na krüh siromakov 20 K; tretjerednice 8 K 70 f. Z **Dol. Lendave**: Lonkova Bara na krüh sv. Antona 1 K 20 f. Z **Sr. Bistrice**: Kolarič Ivan na krüh sv. Antona 1 K; Kelenc Ana na hoštije 1 K; tretjerednice i tretjeredniki 3 K 20 f. Z **Gornje Bistrice**: Tretjeredniki i tretjerednice 17 K 50 f. Z **Hotize**: Zenkovič Kata na cérkev sv. Frančiška 1 K; trétjerednice 4 K 20 f. Z **Nuskove**: Mekiš Jánoš na afrikanske misijone 10 K. Od odánih knjig 3 K 20 f. Od **Lipe**: tretjerednice 11 K 40 fil; tretjeredniki 5 K 60 f. Z **Renkovec**: trétjerednice 11 K 30 f. Z **Gumilic**: tretjeredniki 4 K; tretjerednice 5 K 90 f. Z **Polane**: trétjerednice 6 K 50 f. Z **Brezovice**: trétjerednice 3 K 80 fil; tretjeredniki odtod ino iz Turnišča 1 K 60 fil. Vkup 383 K 34 fil.

P o t r o š i.

Na cérkev sv. Frančiška 1 K; 36 „Cvetja“ 54 K; redovne knižice za stáre kotrige 40 K; za kupice cerkvene 10 K 58 fil; na trojički samostan i na foringo g. predstojnikovo 50 K 68 fil; pranje cerkvenoga obleča 7 K 51 fil; knjige za kotrige v vsako občino 10 K 68 fil; na hoštije, sveče, olje 50 K; na misijone 70 K; na samostan i cerkev sv. Družine 30 K; na siromake na razne kráje: 40 K 20 fil; na knjige 5 K; na poštnino od doblenih knjig 6 K 84 fil; druga poštnina 79 fil. Vkup 377 K 30 f. Čistoga ostalo na 1915-o leto: 6 K 04 fil. Bog povrni vsem!

Klekl Jožef voditel.

Vsebina.

Nasledüvanje Marijino	33
Dom vojáka	36
Dogodki iz boja (Zadnja reč: „Mama!“)	36
Na bojišči sta se stariva sovražnika zmirila	37
Sv. Katalena de Ricci (13. februára)	39
Ka je boj?	42
Nepoznani mučeniki	50
Domovino je brano	54
„Pridé átek skor domo?“	54
List za deco (Anica pa breskev)	56
Sv. Franciška z Rima (9. marca)	64
Ivan Koasini, dühovnik Srca Jezušovoga	69
Sprevod	76
Tolažilna pisma našim vojákom i njihovim drágim	79
Posvetilna Molitev	81
Molitev XV. Benedikta rimpape za mir	84
Nasledüvanje Marijino	85
Kak častijo Marijo imenitni lüdje na sveti	87
Vojvoda postao püščavnik	88
„Presveto Srce Jezušovo, vüпам se v tebi!“	90
Džündž pokorščine	92
Marija rešitelica življenja	93
Cerkvene Novice	94
